

Pedagogisch beleidsplan

Kinderopvangorganisatie SamSam

Kinderdagverblijf Ochten

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf SamSam, behorende bij kinderopvangorganisatie SamSam. Onze organisatie bestaat uit kinderdagverblijf SamSam in Ochten, kinderdagverblijf SamSam in Dodewaard, BSO Sam&Co in Ochten en BSO Sam&Co in Dodewaard. Dit beleidsplan is bedoeld om ouders, personeelsleden, stagiaires, opleidingen en andere belangstellenden te informeren over de gang van zaken bij onze kinderopvang.

Binnen onze organisatie hechten we veel waarde aan het ondersteunen en stimuleren van het kind in zijn of haar ontwikkeling. De eerste levensjaren van een kind vormen de basis voor de rest van zijn ontwikkeling. Het is dan ook ons streven om het kind een plek te bieden waar het zich veilig en gerespecteerd voelt en waar het wordt aanvaard zoals het is; een plek waar het kind zichzelf kan zijn. Van hieruit willen wij het kind graag de mogelijkheid geven om zich in zijn eigen tempo, al spelenderwijs te ontwikkelen. Hierbij maken wij zoveel mogelijk gebruik van de Gordon-methode.

In dit beleidsplan wordt allereerst onze pedagogische visie verder uiteengezet. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 stilgestaan bij de vier pedagogische basisdoelen zoals vermeld in de wet IKK (Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang uit 2018). In hoofdstuk 3 leest u hoe wij omgaan met het volgen en registreren van de ontwikkeling van de kinderen. Daarna vindt u in hoofdstuk 4 ons werkplan: de praktische zaken rondom de opvang. In hoofdstuk 5 wordt vervolgens een toelichting gegeven op de voorwaarden die wij stellen aan ons personeel en op welke manier wij zorg dragen aan deskundigheidsbevordering. Het beleidsplan sluit af met een hoofdstuk over het beleid binnen onze kinderopvang. In dit hoofdstuk vindt u onder andere de protocollen.

Het pedagogisch beleidsplan is gevormd door opgedane ervaringen uit de praktijk, vooraanstaande theorieën en de nieuwste wetgeving op het gebied van kinderopvang. Wij streven naar het bieden van kwalitatief goede opvang, als aansluiting op de opvoeding thuis. Hierbij wordt ervan uit gegaan dat dit pedagogisch beleidsplan zal bijdragen aan het bouwen aan deze kwaliteit en dat het een basis zal zijn van waaruit wij blijven nadenken over wat belangrijk is in de omgang met de kinderen en met elkaar.

Ons pedagogisch beleidsplan ligt op verzoek ter inzage op de locaties.

Kinderopvangorganisatie SamSam,
Imelda van der Hart
Frans Leppers
Personeelsleden

Juni 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave	3
Hoofdstuk 1: Pedagogische visie.....	6
1.1 Doelstelling.....	6
1.2 Pedagogisch hoofddoel.....	6
1.3 Visie op de ontwikkeling van het kind	6
1.4 Visie op opvoeden in groepsverband.....	7
1.5 Gordon-methode	7
Hoofdstuk 2: Ontwikkelingsgebieden kind.....	8
Sociale ontwikkeling.....	8
Emotionele ontwikkeling.....	9
Cognitieve ontwikkeling.....	9
Motorische ontwikkeling.....	10
Creatieve ontwikkeling	10
Seksuele ontwikkeling.....	11
Hoofdstuk 3: Pedagogische basisdoelen	11
1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid	12
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie.....	12
3. Het bevorderen van sociale competenties van kinderen	13
4. Overdracht van waarden en normen.....	13
Hoofdstuk 4: Volgen en registreren ontwikkeling.....	14
4.1 Peutervolgsysteem	14
4.2 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE).....	15
Wat houdt voor- en vroegschoolse educatie in?	15
Werkwijze.....	16
Indicatie VVE-traject	17
Samenwerkingsverband VVE.....	18
4.3 Observatie en signalering van problemen.....	19
4.4 Mentorschap	21
Hoofdstuk 5: Het werkplan.....	21
5.1 Openingstijden en dagindeling.....	21
5.2 Groepssamenstelling en groepsgrootte	25
5.3 Intakegesprek	27
5.4 Gewenning en doorstroming.....	27
5.5 Ouderportaal.....	28
5.6 Inrichting van de groepsruimten.....	28

5.7 Buitenspeelruimte.....	29
5.8 Slapen.....	29
5.9 Voeding en hygiëne.....	30
5.10 Feesten, uitstapjes en activiteiten.....	31
5.11 Regels.....	32
5.12 Het zieke kind, inenting en medicijnverstrekking.....	34
5.13 Kinderen met een sociale, emotionele- of ontwikkelingsachterstand.....	35
5.14 Het gehandicapte kind.....	35
Hoofdstuk 6: Personeel.....	36
6.1 Aanstellingsbeleid.....	36
6.2 Parttime werken.....	37
6.3 Invalkrachten.....	37
6.4 Stagiaires.....	37
6.5 Mentorschap nieuw personeel.....	38
6.6 Deskundigheidsbevordering.....	38
6.7 Functioneringsgesprekken.....	38
6.8 Vormen van overleg.....	39
Directieoverleg.....	39
Teamvergadering.....	39
Werkoverleg.....	39
6.9 Voorleescoach.....	39
6.10 Beleidsmedewerker.....	39
Hoofdstuk 7: Randvoorwaarden en protocollen.....	40
7.1 Organisatiebeleid.....	40
Omgangsvormen.....	40
Ouderbeleid.....	40
7.2 Financieel beleid.....	42
Groepsbudget.....	42
Facturering aan ouders.....	42
7.3 Accommodatiebeleid.....	42
7.4 Extern beleid.....	42
7.5 Wachtlijst- en plaatsingsbeleid.....	43
Flexibele en incidentele opvang.....	43
Ruildagen en incidentele opvang.....	44
Vakanties.....	44
Ziekte.....	44
Opzegtermijn.....	45
Exit interview.....	45
7.6 Privacy beleid.....	45
7.7. Meldcode Kindermishandeling.....	45
7.8 Meldplicht gewelds-en zedendelicten.....	45

7.9 Verzekeringen.....	46
7.10 Brandveiligheidsplan.....	46
7.11 Risico-inventarisatie.....	47
7.12 Protocollen.....	47
Slotwoord.....	48

Hoofdstuk 1: Pedagogische visie

Kinderopvangorganisatie SamSam bestaat uit een kinderdagverblijf in Ochten, een kinderdagverblijf in Dodewaard, een buitenschoolse opvanglocatie in Ochten en een buitenschoolse opvanglocatie in Dodewaard. Er is een bewuste keuze gemaakt om twee beleidsplannen te maken: een beleidsplan voor het kinderdagverblijf en een beleidsplan voor de Buiten Schoolse Opvang (BSO). Hoewel de algemene informatie in beide plannen gelijk is, biedt deze keuze ons de mogelijkheid om te specificeren naar leeftijd en de daarmee samenhangende dagindeling.

1.1 Doelstelling

Kinderopvangorganisatie SamSam heeft als doel het bieden van opvang, verzorging en begeleiding aan kinderen van zes weken tot vier jaar (op het kinderdagverblijf) en van vier tot dertien jaar (op de BSO) in daartoe voor hen gecreëerde ruimten. Dit betekent in de praktijk dat de kinderen de gelegenheid krijgen zich te ontwikkelen in groepsverband en onder deskundige begeleiding, als aanvulling op de opvoeding in de thuissituatie. Op het kinderdagverblijf bieden we een vaste dagindeling en structuur aan, waarbinnen ruimte is voor afwisselend vrij en begeleid spel en (creatieve) activiteiten, zowel binnen als buiten.

1.2 Pedagogisch hoofddoel

Wij zien opvoeden grotendeels als het begeleiden van de ontwikkeling van het kind. Daarbij sluiten we zo goed mogelijk aan bij de belevingswereld en het tempo van elk kind individueel. Wij doen dat niet zozeer sturend, maar vooral voorwaarden scheppend, lettend op waar het kind mee bezig is.¹

Het is ons doel de kinderen de mogelijkheid te bieden om zich een bepaalde mate van zelfstandigheid eigen te maken. Daarnaast creëren we een omgeving waarin kinderen keuzes leren maken en waarin het opbouwen van zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld centraal staat.

1.3 Visie op de ontwikkeling van het kind

Bij SamSam wordt ieder kind gezien als een uniek individu die vanuit zichzelf de drang heeft om te exploreren en zichzelf te ontwikkelen. Om het kind hierin te ondersteunen bieden we een veilige omgeving waarin geborgenheid en respect (voor jezelf en je omgeving) centraal staan. Dit is een voorwaarde voor het kind om zich te kunnen hechten aan andere kinderen en de volwassenen binnen het kinderdagverblijf. Er wordt een situatie gecreëerd waarin het kind door de omgeving wordt gestimuleerd en waar spelenderwijs wordt geleerd.

---

¹ Dit wordt ook wel de 'zone van naaste ontwikkeling' genoemd en wordt beschreven door L.S. Vygotsky (1997)

1.4 Visie op opvoeden in groepsverband

Bij SamSam worden kinderen opgevangen in groepsverband. Daarbij is het belangrijk oog te hebben voor het kind als individu en het kind als groepslid. Hierbij staat centraal dat kinderen leren om respect te hebben voor de mensen om hen heen en zorg te dragen voor de omgeving waarin zij opgroeien. Wij brengen de kinderen op de hoogte van normen en waarden en geven hierin zelf het goede voorbeeld. Dit doen wij bijvoorbeeld door zelf ook mee op te ruimen als we klaar zijn met spelen.

Er wordt gewerkt met horizontale groepen wat betekent dat het kind in een groep zit met zijn leeftijdsgenoten. We onderscheiden twee groepen:

- Babygroep: baby's tot en met 24 maanden
- Peutergroep: kinderen van 24 maanden tot en met 4 jaar

Het werken met horizontale groepen is een bewuste keuze. Baby's ervaren op zo'n groep weinig stress, er is veel ruimte voor observatie en er kan gemakkelijk op de behoefte van de baby worden ingespeeld. De verzorging van baby's is intensief, daarom zitten er op de babygroep maximaal 12 kinderen met drie leidsters.

Voor peuters houdt een horizontale groep in dat zij spelenderwijs leren van hun leeftijdsgenoten. Het samen spelen en het maken van vriendschappen zijn voor deze groep belangrijke thema's. Op de peutergroep zitten, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, maximaal 16 peuters met twee leidsters (zie voor de uitwerking H5.2).

Een extra peuterplusgroep, voor kinderen vanaf 3 jaar, kan ingezet worden als de behoefte zich aandient. Hier kunnen maximaal 8 peuters opgevangen worden.

1.5 Gordon-methode

Hoewel ons pedagogisch beleid niet uitgaat van één methode of pedagogische visie, willen we in deze paragraaf stilstaan bij de Gordon-methode². Deze methode richt zich specifiek op communicatie. Onze vaste medewerkers zijn opgeleid om te handelen via de methode, die de volgende kenmerken heeft:

Actief luisteren

Door open te staan, te kijken en te luisteren naar kinderen leven wij ons in en verwoorden wij de gevoelens en/of behoeften die wij horen en zien. Een kind voelt zich hierdoor begrepen, geaccepteerd en gerespecteerd. Hij mag er zijn zoals hij is, zoals hij zich voelt.

Ik-boodschappen geven

Wij besteden aandacht aan onze eigen gevoelens en behoeften door ze open en eerlijk uit te

---

² Voor meer informatie, zie: <https://www.gordontraining.nl/de-gordon-methode/> of vraag onze medewerkers.

spreken en er uitleg aan te geven. Bij een ik-boodschap wordt niet gepraat in de (vaak beschuldigende) jij-vorm, maar wordt de boodschap bij jezelf gehouden. De pedagogisch medewerker zegt bijvoorbeeld: 'ik merk dat het me verdriet doet als jij dat tegen me zegt'.

Overleggen

Bij conflicten met een kind gebruiken wij zowel het actief luisteren als de ik-boodschap. Door actief te luisteren verwoorden wij de behoeften van het kind;

" wij willen iets ... en het kind wil iets ... hoe lossen we dit op?" of ; " het ene kind wil iets ... en het andere kind wil iets ... hoe lossen zij dit samen op?"

Samen gaan wij vervolgens op zoek naar een oplossing die voor beiden bevredigend is. Door een conflict op deze manier te bespreken, winnen we allebei en verliest er niemand. Door deze oplossing wordt er rekening gehouden met ieders behoeften.

Hoofdstuk 2: Ontwikkelingsgebieden kind

In hoofdstuk 1 is onze visie op het kind en de opvang uiteengezet. Zo heeft u kunnen lezen dat wij het als onze taak zien om de ontwikkeling van het kind te begeleiden. Om u inzicht te geven in de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind, worden enkelen hieronder beschreven. De verschillende gebieden zijn nauw verbonden en kunnen daarom niet altijd als 'op zichzelf staand' gebied worden gezien. Een kind wat net heeft leren kruipen (= motorische ontwikkeling), zal zich ook op cognitief vlak sneller ontwikkelen, omdat het nu meer mogelijkheden heeft om nieuwe ervaringen op te doen.

Sociale ontwikkeling

Bij de sociale ontwikkeling gaat het erom hoe je met elkaar omgaat en welke regels daarbij horen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen rekening houden met elkaar, dat ze naar elkaar luisteren en respect hebben voor elkaars mening. Bij de sociale ontwikkeling denken wij ook aan elkaar helpen en troosten, elkaar geen pijn doen en leren delen.

Door deel te nemen aan het groepsgebeuren leren kinderen de wereld ontdekken en vergroten zij hun belevingswereld. Door met anderen in contact te komen, kunnen kinderen het gevoel krijgen ergens bij te horen. Een veilige sfeer draagt bij aan een goede sociale ontwikkeling en we streven er dan ook naar om zoveel mogelijke vaste leiding op de groepen te laten werken. Vooral bij de kinderen van 0-1 jaar is het van belang dat zij niet meer dan 2 vaste gezichten op de groep zien om zo het hechtingsproces te bevorderen.

Daarnaast stimuleren wij kinderen om samen te spelen. Ook baby's kunnen al enorm genieten van de aanwezigheid van andere kinderen. Dat stimuleren wij door ze samen op de grond of in de box te laten spelen en naar elkaar te kunnen kijken. Wij benoemen dan wat het kind waarneemt door de blik van het kind te volgen en te zeggen: 'Kijk dat zijn je handjes en dat is de neus van L'. Wij zullen goed in de gaten houden of kinderen voldoende contacten (kunnen) leggen en waar nodig zullen wij hen daarbij ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan het samen bouwen aan een toren waardoor de drempel lager ligt om ook met andere kinderen te gaan spelen.

Als laatste horen ook afscheid nemen en wennen bij de sociale ontwikkeling.

Wij vinden het belangrijk dat er door ouders bewust afscheid wordt genomen van hun kind door goed gedag te zeggen, een kus te geven en te zwaaien bij het raam. Het is belangrijk dat er vermeld wordt dat zij het kind aan het eind van de dag weer ophalen.

De tijd die nodig is om te wennen is voor ieder kind verschillend. Dit geldt ook voor ouders die hun kind voor het eerst naar SamSam brengen. Voorop staat dat het kind zich veilig voelt bij ons. Bij de selectie van pedagogisch medewerkers letten wij vooral op hun warme belangstelling voor kinderen en hun vermogen om een sfeer te scheppen die zo veilig en prettig mogelijk is.

Emotionele ontwikkeling

De emotionele ontwikkeling beschrijft de manier waarop kinderen in toenemende mate hun emoties bewust ervaren en grip krijgen op hun emoties. Wij begeleiden kinderen hierin door hen inzicht te laten krijgen in hun eigen gevoelens en door hen te leren om emoties onder woorden te brengen.

Als kinderen emoties uiten in onacceptabel gedrag, dan zullen wij proberen alternatieven aan te dragen. Dus bijvoorbeeld vertellen dat je iets ook boos kunt zeggen, of een boos gezicht kunt trekken. Ook leren wij de kinderen als ze wat ouder zijn om hun gevoelens te verwoorden. Bijvoorbeeld: "Ik zie dat jij boos bent". Hierdoor krijgen zij meer vat op hun eigen emoties.

Baby's uiten hun ongenoegen vaak in huilen. Door te observeren, een kind te leren kennen en te overleggen met ouders kunnen wij sneller inspelen op de behoeften van dat kind. Heeft het honger, slaap of moet het nog wennen aan andere geluiden? Even op schoot of een dikke knuffel geeft het kind een veilig gevoel.

Wij praten met de kinderen over emotionele gebeurtenissen in hun dagelijks leven, zoals de geboorte van een broertje of zusje, de dood van een konijn of een verjaardag.

Een boekje lezen kan een hulpmiddel zijn om emoties boven te krijgen. We vinden het belangrijk om kinderen die hun verdriet in hun eentje willen verwerken of niet getroost willen worden te respecteren. Wel wordt er dan goed geobserveerd door de pedagogisch medewerkers. Verder vinden wij: verdrietig zijn en huilen mag, alleen al omdat dit vaak tot opluchting leidt.

Cognitieve ontwikkeling

Dit is de ontwikkeling van de zintuigen, taal, denken en begrijpen. Door interactie met hun omgeving leren kinderen problemen op te lossen, na te denken, te redeneren en slaan zij nieuwe informatie op. Dit gebeurt vooral spelenderwijs door het opdoen van ervaringen en het ontdekken van hun omgeving. Hoe ouder kinderen worden, des te beter zij worden in verbanden leggen. Bijvoorbeeld: als ik op dat knopje duw, dan gaat de lamp aan. Dit is onderdeel van hun cognitieve ontwikkeling.

Op SamSam stimuleren we de cognitieve ontwikkeling door passend spel en speelgoed te

gebruiken om de kinderen zo ervaringen op te laten doen. Dit passen we zoveel mogelijk aan op het individuele ontwikkelingsniveau. Baby's zullen nog eerst doen en dan ervaren. Dit gebeurt meestal door gebruik van zintuigen. Bijvoorbeeld: het kind bijt in de bal en voelt dat hij hard en glad is. Het bijten is 'doen' en het voelen is 'denken'. Wij zullen verschillende soorten materiaal aanbieden (hard/zacht, glad/ruw, warm/koud, etc.).

Taal is een belangrijk element van de cognitieve ontwikkeling. De spraak- en taalontwikkeling verloopt bij ieder kind in een ander tempo. Wij sluiten zoveel mogelijk aan op het tempo van het kind en zullen de spraak- en taalontwikkeling verder stimuleren door voor te lezen en in taal te benoemen wat we doen (bijv. 'ik ga jou een schone luier geven' of 'ik zie dat jij moe bent'). Daarnaast zullen de pedagogisch medewerkers luisteren naar de kinderen en ze serieus nemen, ook als zij ze (nog) niet kunnen verstaan. We willen proberen te begrijpen wat de kinderen zeggen en te antwoorden, zodat er een 'gesprek' tot stand kan komen.

Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van bewegen. Er is een onderscheid te maken tussen grove en fijne motoriek. De grove motoriek is bijvoorbeeld het leren lopen, klimmen, fietsen of kruipen. De fijne motoriek is bijvoorbeeld het puzzelen, kleuren, knoopjes dichtmaken of drinken uit een tuitbeker. Wij maken ter stimulering van de motoriek gebruik van passend materiaal en speelgoed, waarbij gekeken wordt naar elk kind individueel en naar de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan driewielers, loopkarren en kruiwagens voor de grove motoriek. Voor de fijne motoriek hebben wij het materiaal Nopper, puzzels en er wordt vaak getekend/gekleurd.

Hierbij vinden wij het belangrijk dat er een balans is tussen uitdaging en veiligheid, zodat het ontstaan van gevaarlijke situaties vermeden wordt. Zo krijgt een baby geen schaar in handen en mag een peuter er niet mee aan de wandel.

Creatieve ontwikkeling

Creatief bezig zijn is werken vanuit de verbeelding. Onder creatief bezig zijn verstaan wij o.a. werken met klei, verf, deeg, zand, watten, karton, lijm, papier, potloden en vetkrijt. Bij deze activiteiten staat het plezier voorop. Bij het bevorderen van de creatieve ontwikkeling werken wij met thema's. Bij het thema zomer bijvoorbeeld mogen de kinderen met lijm en zand een zandschilderij maken. We vertellen over de zomer, het strand, vragen waar de kinderen op vakantie zijn geweest en vertellen over de materialen. Zo krijgen kinderen een beeld van het onderwerp en kunnen zelf aan de slag. Wij geven de kinderen complimentjes en hangen de kunstwerkjes op zodat papa en mama ze ook kunnen bewonderen.

Naast het werken met materiaal, zijn er ook spullen aanwezig voor fantasiespel (bijv. verkleedspullen, imitatiespel, poppenkast) en muzikale activiteiten om zo de creatieve ontwikkeling verder te bevorderen.

Seksuele ontwikkeling

Naast onze taak van begeleiden bij de hiervoor genoemde ontwikkelingsgebieden, loopt dwars daar doorheen de taak van begeleiding van de seksuele ontwikkeling van kinderen. Niet voor iedereen is het even vanzelfsprekend om te praten over seksualiteit. Normen en waarden kunnen thuis anders zijn dan op het kinderdagverblijf. We zijn ons echter bewust van de rol die wij hebben in het bepalen van de ruimte en de grenzen die wij aangeven. Dit speelt uiteraard in de hele opvoeding een belangrijke rol en in de seksuele ontwikkeling in het bijzonder.

Met onze houding willen we het volgende uitdragen en bewerkstelligen:

- Kinderen krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen, binnen een veilige omgeving. Ook het ontdekken en ervaren van het eigen lichaam en het verschil tussen jongens en meisjes hoort daarbij.
- Wij geven kinderen eerlijk antwoord op vragen, aangepast aan de leeftijd en ontwikkeling van het kind.
- Wij hebben een open aanspreekcultuur naar elkaar en naar ouders.
- Wij helpen kinderen bij het aangeven van grenzen en geven zelf het goede voorbeeld.

In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld:

Een kusje bij de leidster of bij een ander kindje mag op de wang. Een kusje op de mond mag je bewaren voor bij papa of mama of voor als je later verliefd bent.

Een knuffel voor de leidster bij het afscheid mag, maar hoeft niet. Er is ruimte voor het ene kind dat het graag wil, om het wel te doen. Er is echter ook ruimte voor het kind dat het niet (meer) wil. We bespreken het met ouders, als zij er bijvoorbeeld op aandringen dat het kind ons een kus of een knuffel moet geven ten afscheid. "Dag" zeggen is ook goed. Zo leert het kind wel om afscheid te nemen, de manier waarop hoeft echter niet intiem te zijn.

Kinderen die praten over geslachtsdelen kappen wij niet af. Een jongetje dat bij het verschonen zegt: "Mijn papa heeft ook een piemel" kan als reactie krijgen, "ja, net als jij he? Jij bent een jongen en papa ook. Jongens hebben een piemel". Zo leert een kind dat het gewoon is om hier over te praten en is er ruimte voor het kind om hier wel of niet over verder te praten, afhankelijk van de leeftijd en behoefte van het kind.

Door zelf respectvol en (gepast) open en eerlijk te zijn willen we een gezond klimaat scheppen om te kunnen praten over seksualiteit en om (ontluikende) gevoelens te mogen ervaren. De grens van ons zelf, van de ander en het algemeen fatsoen zijn daarbij leidraad.

Op SamSam is achtergrondinformatie aanwezig over de seksuele ontwikkeling van (jonge) kinderen en over opvoeding en seksualiteit. Ook hebben wij enkele boekjes die onder begeleiding met de kinderen gelezen kunnen worden wanneer bekend is dat een kind in aanraking geweest is met mishandeling of seksueel misbruik.

Hoofstuk 3: Pedagogische basisdoelen

In dit hoofdstuk leest u over de 4 pedagogische doelstellingen die zijn beschreven in de Wet

Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (wet IKK uit 2018)³. Deze pedagogische doelen vormen de basis voor ons dagelijks handelen. De doelen worden hieronder verder uitgewerkt.

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid

Het ervaren van veiligheid is de basis vanwaar kinderen zich verder kunnen ontwikkelen. Kinderen die zich niet veilig voelen, zullen zich terug trekken, maken geen contact en durven niet te gaan ontdekken. Het bieden van zowel fysieke als emotionele veiligheid staat daarom hoog in het vaandel bij SamSam.

Met fysieke veiligheid wordt bedoeld dat een kind voldoende voeding krijgt, in een schone omgeving kan spelen en voldoende beweging krijgt. Bij SamSam zorgen we hiervoor door op vaste momenten, gezamenlijk, de tijd te nemen om te drinken en te eten. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat kinderen voldoende beweging krijgen door actieve spellen met hen te spelen, speelgoed aan te bieden waarbij je in beweging bent en door vaak naar buiten te gaan. Buiten spelen vinden wij erg belangrijk, omdat buiten spelen niet alleen goed is voor de motorische ontwikkeling, maar ook voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Al het speelgoed, zowel binnen als buiten, wordt op vaste momenten schoongemaakt.

De emotionele veiligheid van het kind is minstens zo belangrijk. Hiermee wordt bedoeld dat het kind op zijn gemak is en zich geaccepteerd voelt. Door het creëren van een positieve groepssfeer waarin de normen en waarden duidelijk zijn, zal een kind zich sneller veilig voelen. De pedagogisch medewerker evalueert de veiligheid van ieder kind door te observeren, te luisteren, te stimuleren en in te grijpen waar nodig. Verder zal een kind zich sneller veilig en vertrouwd voelen als de regels bij SamSam aansluiten bij de regels thuis. Goed overleg tussen ouders en SamSam vinden wij daarom belangrijk. Om dit contact te onderhouden nodigen we ouders 2x per jaar (rond maart en oktober) uit voor een 20-minutengesprek waar ze zich vrijwillig voor kunnen intekenen. Hierbij komen onder andere de ontwikkeling van het kind, de ervaringen van thuis en op de groep en zowel de positieve als eventueel minder positieve zaken aan de orde. Daarnaast heeft ieder kind een eigen dagboekje. In dit schriftje kunnen zowel de ouders als pedagogisch medewerkster schrijven over het gedrag, de ontwikkeling en de belevenissen van het kind. Vanuit SamSam zal er wekelijks en soms vaker in het schriftje worden geschreven. Het is voor de pedagogisch medewerkster belangrijk dat relevante informatie van thuis, bijvoorbeeld een ander voedingsschema, ziekte, slaaptkort of een leuke gebeurtenis gemeld wordt, zodat daar rekening mee kan worden gehouden. Ook wordt er ruim de tijd genomen om bij het haal- en brengmoment een goede overdracht van ouder naar medewerkster te bewerkstelligen.

2. Het bevorderen van persoonlijke competentie

Wij vinden dat kinderen gestimuleerd moeten worden en de gelegenheid moeten krijgen om hun persoonlijke competenties te ontwikkelen. Hiermee bedoelen we het ontwikkelen van eigen vaardigheden bijvoorbeeld op het gebied van communicatie, motoriek, cognitie en creativiteit. Dit houdt in dat we kinderen ondersteunen bij het steeds meer zelfstandig

---

³ Zie voor meer informatie: <https://www.veranderingenkinderopvang.nl/kwaliteit/wet-ikk>

worden, het vergroten van zelfvertrouwen en het kunnen omgaan met je eigen gevoelens. Hoe beter kinderen zich hierin ontwikkelen, des te beter zullen zij in staat zijn om verschillende situaties en problemen aan te pakken en zich flexibel op te kunnen stellen in een veranderde omgeving. We vinden het belangrijk om het kind hierin niks op te leggen, maar te faciliteren in de gebieden waarin zij zich willen ontwikkelen. Dit doen we door oog te hebben voor de interesses van het kind en zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoeftes van ieder kind. Ook zorgen we te allen tijde dat er voldoende speelmateriaal beschikbaar is en er keuze is tussen een breed aantal activiteiten. Concreet betekent het bevorderen van de persoonlijke competentie bijvoorbeeld dat een peuter zelf mag kiezen welk boekje er voorgelezen wordt, een baby mag spelen met het speelgoed waar het zelf naartoe kijkt of kruipt en dat we de kinderen stimuleren om zelf hun jas en schoenen te pakken en eventueel al aan te trekken.

3. Het bevorderen van sociale competenties van kinderen

Met sociale competentie worden de vaardigheden bedoeld zoals respect hebben voor een ander, je in de ander kunnen verplaatsen, samen kunnen spelen en het kunnen voorkomen en oplossen van conflicten. Een kinderdagverblijf is bij uitstek de plaats voor een kind om contacten te leggen met anderen en te gaan ontdekken hoe sociale interactie werkt. Uniek aan de speelplaats van een kinderdagverblijf is het contact met kinderen die niet tot jouw leeftijdsgroep horen en de verschillende culturen die samen komen. Bij het bevorderen van sociale competentie gaan we met name uit van de Gordon-methode, zoals beschreven in hoofdstuk 1. We luisteren naar de kinderen, geven hen feedback over hun sociale gedrag en leren kinderen om zelf hun conflicten op te lossen. Dit doen we door uit te leggen en voor te doen hoe je omgaat met een conflict en we begeleiden kinderen in het zoeken naar een oplossing. Door niet meteen in te grijpen, leren kinderen zelf te onderhandelen. Dit geeft kinderen het gevoel dat hun mening belangrijk wordt gevonden en dat ze erbij horen. Door sociale situaties te bespreken in de groep kunnen kinderen hierin ook van elkaar leren. Een volgende keer zullen de kinderen elkaar sneller aanspreken op ongepast sociaal gedrag, zoals het afpakken van speelgoed.

Een voorbeeld:

Wanneer een peuter speelgoed pakt van een ander kind wat daardoor huilt zullen wij het huilende kind leren het andere kind aan te spreken op diens gedrag: "Ik zie dat je het niet leuk vindt dat de pop is afgepakt, zeg maar tegen P. dat je dat niet leuk vindt en dat je de pop terug wilt". Als het kind hiervoor te jong is bemiddelen wij voor het kind door te vragen: "Zal ik de pop voor jou terug vragen". Bij het andere kind zullen we nagaan of het snapt wat er is gebeurd en eventueel een alternatief bieden.

Vaak zijn kinderen zelf creatief in het oplossen en het voordeel daarvan is dat zij ook achter deze zelfgekozen oplossing staan. Als een kind niet voor rede vatbaar is, dan zetten wij het even apart en praten er daarna over.

4. Overdracht van waarden en normen

Het hebben van normen en waarden en deze uitdragen naar de kinderen is van essentieel belang. Het leren en eigen maken van de geldende normen en waarden draagt bij aan de

morele ontwikkeling van een kind en is onderdeel van socialisatie. Normen en waarden kunnen thuis anders zijn dan op het kinderdagverblijf. We zijn ons echter bewust van de rol die wij hebben in het bepalen van de ruimte en de grenzen die wij aangeven. Dit doen we onder andere door duidelijke, gepaste reacties te geven op bepaalde situaties waaruit het kind kan leren wat wel en niet goed is. Het geven van een voorbeeldfunctie hierin, vinden we erg belangrijk. Zo wordt agressief gedrag in welke vorm dan ook direct afgekeurd bij de kinderen, de pedagogisch medewerkers en de ouders. Andere belangrijke normen en waarden binnen SamSam zijn al eerder aan bod gekomen, maar staan hier nog een keer kort genoteerd:

- Respect hebben voor jezelf en voor anderen
- Eerlijk zijn
- Op je beurt wachten
- Samen spelen en delen
- Duidelijk en consequent zijn

De medewerkers van SamSam dragen bij aan de ontwikkeling van normen en waarden bij een kind door te handelen vanuit afspraken, regels en omgangsvormen.

Hoofdstuk 4: Volgen en registreren ontwikkeling

In ons kinderdagverblijf vinden we het belangrijk dat kinderen goed in hun vel zitten, onderdeel uitmaken van de groep en dat ze klaar zijn om de overstap te maken naar de basisschool. Om dit te bereiken zijn de pedagogisch medewerkers dagelijks bezig met 'oplettend rondkijken'. Dit houdt in dat er wordt gekeken naar situaties die beter kunnen verlopen (bijv. een kind dat vaak ruzie maakt) en naar situaties die goed verlopen (bijv. een kind dat uit zichzelf het speelgoed opruimt). Naast het dagelijks rondkijken zijn we ook bezig met observeren en worden gegevens verwerkt in een peutervolgsysteem. Bij SamSam wordt gewerkt met het mentorschap waarbij ieder kind gekoppeld is aan een persoonlijke mentor. Hieronder worden deze punten verder toegelicht.

4.1 Peutervolgsysteem

Voor het volgen van peuters en het in kaart brengen van hun ontwikkeling maken we gebruik van het CITO peutervolgsysteem. Hiermee wordt op een speelse manier verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind in kaart gebracht. Binnen SamSam streven we naar ontwikkelingsgericht werken. Dit houdt in dat we goed kijken en luisteren naar het kind, zodat we de ontwikkeling op alle gebieden goed in beeld hebben. Hierdoor kunnen we aansluiten op de leefwereld van het kind en het aanbod van activiteiten, de materialen en de begeleiding goed afstemmen op het ontwikkelingsniveau. Zo zorgen we ervoor dat het kind kan groeien.

We gebruiken het peutervolgsysteem ook in gevallen waarbij we bepaald gedrag niet direct kunnen plaatsen en behoefte hebben aan meer informatie. Bijvoorbeeld als wij merken dat een peuter altijd alleen speelt en weinig contact maakt met andere kinderen of wanneer wij

willen achterhalen of een peuter in zijn taalontwikkeling voor of juist achter loopt in vergelijking met de andere kinderen in de groep. Door het peutervolgsysteem als hulpmiddel te gebruiken, kunnen we antwoorden vinden op dit type vragen en zo mogelijk de kinderen een extra stimulans aanbieden.

4.2 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Wat houdt voor- en vroegschoolse educatie in?

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) bestaat uit twee onderdelen: voorschoolse educatie en vroegschoolse educatie. Bij voorschoolse educatie krijgen peuters in onze dagopvang een specifiek aanbod aan activiteiten. Deze activiteiten zijn erop gericht om achterstanden in de (taal)ontwikkeling te beperken of te voorkomen. En om alle kinderen gelijke kansen te geven in het onderwijs. Het andere onderdeel, de vroegschoolse educatie, vindt plaats in groep 1 en 2 van de basisschool en heeft hetzelfde doel.

De volgende ontwikkelingsgebieden krijgen aandacht binnen de VVE:

- Taalontwikkeling: hierbij gaat het bijvoorbeeld om het vergroten van de woordenschat.
- Beginnende rekenvaardigheid: het leren tellen, leren meten en de oriëntatie in ruimte en tijd.
- Motorische ontwikkeling: er is aandacht voor het ontwikkelen van grove en fijne motoriek.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling: het stimuleren van zelfstandigheid, zelfvertrouwen en het samen spelen en werken.

Wij voelen ons verantwoordelijk om de startcondities van kinderen te optimaliseren bij hun entree op de basisschool en werken daarom waar mogelijk met educatieve programma's om de ontwikkeling (van achterstandsgroepen) zodanig te stimuleren dat hun kansen op school worden vergroot. Dit doen we door themagerelateerd te werken aan doelen zoals 'het verbeteren van de fijne motoriek' of het vergroten van de woordenschat.

Het optimaliseren van de startcondities van de kinderen neemt een belangrijke plaats in binnen de dagopvang. De peuterruimte is taalstimulerend ingericht: er wordt gebruik gemaakt van vertelplaten en woordkaarten en er is een vertelafel. De kasten zijn bijvoorbeeld op *kindhoogte* gelabeld om de ontluikende geletterdheid te stimuleren en we werken met een dagschema waarop kinderen in lees- en pictogramvorm de indeling van de dag kunnen volgen. De ruimte is ingedeeld in speelhoekjes zodat kinderen zelf kunnen kiezen waar ze willen spelen. Daarnaast behoort voorlezen tot het dagelijkse ritueel; in de grote groep, in kleinere groepjes of individueel. Ook onze kringgesprekjes zijn een vast onderdeel van het dagelijkse programma. Peuters zijn trots wanneer ze in de kring iets mogen vertellen, bijvoorbeeld over gebeurtenissen in het weekend. Het geeft ze het gevoel serieus genomen te worden ('ik hoor erbij!'). De pedagogisch medewerker houdt er rekening mee dat zij

bewust gebruik maakt van taal tijdens deze momenten en tijdens het dagelijkse spel door veel te benoemen en te herhalen.

Binnen het VVE-programma is aandacht voor de brede ontwikkelingsstimulering van de peuter in de grote groep, in de kleine groep en het kind afzonderlijk. In de themaplanning wordt inzichtelijk gemaakt hoe het programma binnen een bepaald thema wordt ingevuld, welke doelen worden gesteld en op welke wijze aandacht is voor de zorg en begeleiding van de kinderen. Aan elk thema wordt ongeveer 4 weken gewerkt.

Werkwijze

De thema's, activiteiten en doelen bieden wij aan vanuit methode de Piramide⁴. Er is voor deze methode gekozen omdat de basis goed wetenschappelijk is onderzocht en de methode doorontwikkeld blijft worden door Cito. De peuterleidsters bij SamSam zijn hiervoor specifiek opgeleid. Om de ontwikkelingen van de kinderen in kaart te brengen, wordt er middels het peutervolgsysteem bij ieder kind rond de leeftijd van 3 jaar en nogmaals als kinderen bijna 4 jaar zijn een toets afgenomen. De tutormomenten worden in een rustige ruimte met het kind afgenomen.

Werken met thema's van Piramide is een prettige manier van werken om een aantal redenen:

- Thema's bieden houvast en zijn een duidelijk uitgangspunt van waaruit je verder kan werken. Vanwege de duidelijke en gestructureerde opzet biedt het talloze mogelijkheden tot ontwikkelingsstimulering. Binnen een thema zijn allerlei activiteiten te bedenken die aansluiten bij de verschillende ontwikkelingsgebieden. Hoe ver je een thema uitdiept, wordt afgestemd op elk individueel kind. Oudere kinderen en/of kinderen die verder zijn in hun ontwikkeling gaan dieper op een thema in dan jongere kinderen.
- Thema's zijn herkenbaar. Elk jaar komen dezelfde thema's aan de orde. Dit betekent niet dat kinderen elk jaar hetzelfde leren. De voorkennis die het kind heeft van een thema wordt geactiveerd en vervolgens wordt verdieping geboden. De herkenning van het thema van het jaar daarvoor biedt een gevoel van veiligheid en werkt positief voor het zelfvertrouwen van het kind. Hierdoor zal een kind binnen een thema gemakkelijker nieuwe dingen durven proberen.
- Bij alle thema's is aandacht voor de brede ontwikkeling van de kinderen. Kinderen worden gevolgd en gestimuleerd in de sociale vaardigheden en de motorische, creatieve, taal- en cognitieve ontwikkeling.
- Per thema wordt eenvoudig gestart, waarna gedurende vier weken een opbouw in moeilijkheidsgraad volgt. Het aanbod verschilt per leeftijdscategorie en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau. De pedagogisch medewerker benadert de kinderen op een bij het ontwikkelingsniveau van het kind passende wijze.

---

⁴ Meer informatie is te vinden op: <https://www.piramidemethode.nl/>

De jaarplanning wordt elk nieuw schooljaar gemaakt en uitgewerkt door de pedagogisch medewerkers met het VVE-certificaat. Daaruit volgt een maandplanning die door de VVE coach wordt uitgewerkt. De maandplanning dient als leidraad voor het activiteitenaanbod. Het kan waar nodig bijgesteld worden als blijkt dat een activiteit meer of minder aandacht nodig heeft. Als een thema is afgerond, wordt deze geëvalueerd en de verbeterpunten worden verwerkt. Op deze manier zijn we constant bezig met het verbeteren van de thema's. Voorbeelden van thema's zijn: Jij en ik!, Bij mij thuis, Lente en Kunst Natuurlijk! Bij de planning van de thema's wordt er rekening mee gehouden dat ze aansluiten bij de seizoenen en feestdagen door het jaar heen. Binnen elk thema staat een boek centraal en wordt door middel van kernwoorden gericht gewerkt aan vergroting van de woordenschat van alle kinderen.

De methodes zijn echter niet onze leidraad, dat zijn de kinderen. Om zo objectief mogelijk vast te stellen wat ons aanbod moet zijn op het gebied van VVE, worden de kinderen gevolgd door middel van een kindvolgsysteem. Er wordt gebruik gemaakt van een kindvolgsysteem dat is opgenomen in het VVE-programma. Hiermee brengen wij twee keer per jaar in kaart waar de kinderen staan in hun ontwikkeling en waar de groep en het individuele kind behoefte aan heeft qua aanbod op de groep. Op SamSam ondersteunt de VVE coach de medewerkers in het werken met het VVE-programma, het kindvolgsysteem en het komen tot een beredeneerd aanbod. Alle praktische informatie rondom VVE is voor de pedagogisch medewerkers opgeschreven in het 'Werkplan VVE'. Deze wordt door de coach up-to-date gehouden. De directie is in het gehele proces eindverantwoordelijk.

Onze pedagogisch medewerker is sensitief: ze is gevoelig voor de signalen die de peuter uitzendt. Zij probeert aan te voelen en te begrijpen wat de peuter wil, doet of bedoelt. Daarnaast is ze responsief: ze reageert positief op de signalen van de peuter. De pedagogisch medewerker reageert op het niveau van het kind - non-verbaal of verbaal - als een kind aandacht vraagt en laat hiermee haar beschikbaarheid zien. De pedagogisch medewerker heeft een luisterende houding, gaat in op wat een kind te vertellen heeft of het initiatief dat het kind neemt. Ze toont interesse in de belevingswereld van het kind en benadert het kind op kindhoogte. De peuter voelt zich hierdoor gewaardeerd, begrepen en serieus genomen.

Er wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingsbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De pedagogisch medewerker daagt de kinderen uit om iedere keer een stapje verder te komen in de ontwikkeling. Deze stapjes worden gerapporteerd in onze observatie-instrumenten.

Indicatie VVE-traject

Uit de toets en/of uit de observaties op de groep kan blijken dat een kind een ontwikkelingsachterstand heeft waarvoor extra ondersteuning nodig is. In overleg met ouders wordt dan gekeken of een VVE-traject passend is. Dit houdt in dat de VVE wordt

geïntensiveerd waarbij het kind extra (één-op-één) ondersteuning en begeleiding krijgt in de gestelde doelen gerelateerd aan het probleemgebied. Ook vinden er dan vaker observatiemomenten plaats, wordt bewust geoefend en herhaald en zal er vaker een gesprek met ouders zijn over de voortgang van het kind. Om deze extra ondersteuning in te zetten, zal er vanuit SamSam een indicatieaanvraag worden ingediend bij de GGD. Deze indicatie kan onder andere op de volgende criteria worden afgegeven:

- Als er thuis weinig tot geen Nederlands wordt gesproken;
- Als er sprake is van een spraaktaalstoornis en/of achterstand in de Nederlandse taal;
- Als er een achterstand is in een ontwikkelingsveld, zoals de fijne motoriek, persoonlijkheid, sociaal en/of gedrag;
- Als er een opvoedingsprobleem is.

Indien een indicatie wordt aangevraagd, dient het kind minimaal 16 uur per week van de kinderopvang gebruik te moeten maken. Ieder kwartaal wordt een uitgebreid verslag gemaakt en worden de vorderingen met ouders besproken. De kosten van het traject worden (deels) gesubsidieerd vanuit de gemeente. Dit is mede afhankelijk van het inkomen van ouders. SamSam legt verantwoording af bij de gemeente en zorgt voor een goede registratie van elk VVE kind.

Onze VVE locaties wordt geïnspecteerd door de GGD. Daarnaast legt de gemeente verantwoording af aan de onderwijsinspectie over het gevoerde VVE-beleid en de uitvoering hiervan. Waar nodig worden de verbeter suggesties van de inspecteur opgepakt en doorgevoerd. Op basis van het teamoverleg wordt gewerkt aan verbeteractiviteiten, de kwaliteit van het programma, de beschikbare en ingezette VVE-tijd en de specifieke zorg voor individuele kinderen.

Ouders vertrouwen hun kind toe aan de kinderopvang. SamSam vindt het belangrijk dat ouders correct en volledig geïnformeerd worden en wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken worden bij het VVE programma.

Ouders worden door ons gestimuleerd om thuis samen met de peuter VVE-activiteiten te ondernemen. Hierbij kan worden gedacht aan het verzamelen van spulletjes voor een bepaald thema of het stimuleren van het voorlezen thuis, door middel van een leeskoffertje. Ouders krijgen tips over activiteiten ter stimulering van de ontwikkeling via de nieuwsbrieven, het ouderportaal, de thematafels en de mondelinge overdrachten.

Samenwerkingsverband VVE

Wij kennen een samenwerkingsverband met de basisscholen en peuterspeelzalen in zowel Ochten als Dodewaard. Door deze samenwerking kunnen we kinderen en ouders voorzien in een doorgaande lijn op het gebied van de algehele ontwikkeling en kan school zo mogelijk direct inspringen op de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen.

Wanneer kinderen de basisschoolleeftijd bereiken vragen wij ouders toestemming om middels een warme overdracht op de desbetreffende school de leerkracht te informeren

over de algehele ontwikkeling van de kinderen die de dagopvang verlaten. Kinderen die een VVE traject hebben doorlopen zullen een uitgebreidere overdracht meekrijgen waarin extra aandacht zal zijn voor de resultaten van het VVE traject.

Een kleine groep ouders kiest ervoor om het VVE-aanbod voor hun kind te splitsen in 1 á 2 dagen kinderdagverblijf en 1 á 2 dagdelen peuteropvang elders. Dit betekent voor de kinderen dat ze in twee verschillende groepen komen met verschillende leidsters. Deze constructie heeft daarom niet onze voorkeur. Tegelijkertijd willen we kinderen zoveel mogelijk laten profiteren van het VVE-aanbod en als dit voor de ouders en kind een haalbare constructie is, dan maken we dit mogelijk. Een voorwaarde is dat er overdracht kan plaatsvinden tussen de pedagogisch medewerkers van beide organisaties. Bij aanvang van de plaatsing wordt afgesproken welke mentor (het kind heeft bij beide locaties een pedagogisch medewerker als mentor) de oudergesprekken en overdracht verzorgt. Op die manier is voor alle partijen helder wat op welk moment verwacht wordt en het helpt om dubbel werk te voorkomen. Via overdracht tussen de mentoren worden de observaties van beiden meegenomen in de overdracht naar ouders en de basisschool.

4.3 Observatie en signalering van problemen

Het kinderdagverblijf heeft een rol in het vroeg signaleren van problemen, zodat in het kader van voorschoolse educatie eventueel aandacht kan worden besteed aan verbetering, voordat het kind naar de basisschool gaat. In situaties waarin een van de pedagogisch medewerkers opvallend gedrag signaleert, bespreekt zij dit in eerste instantie met haar collega op de groep. Zij geeft aan wat ze ziet/wat haar opvalt en vraagt of haar collega het herkent. Zo ja, dan maakt een van beide dit bij het ophaalmoment op een informele manier kenbaar aan de ouder(s). De medewerkster doet dat zo objectief mogelijk, in termen van wat ze ziet en hoort bij het kind. De bedoeling is, om in een zo vroeg mogelijk stadium opvallende zaken met ouders bespreekbaar te maken en te houden. Ook krijgen de leidsters in dit gesprek al zicht op hoe ouders hier zelf naar kijken, of zij het herkennen en hoe zij er mee omgaan. Dit is een stadium van oriëntatie en observatie.

Zaken die wij als "opvallend" zien zijn bijvoorbeeld:

- Een kind bijt andere kinderen
- Een kind maakt opvallend weinig oogcontact met leidsters en andere kinderen
- Een kind lijkt niet te reageren als zijn of haar naam genoemd wordt
- Een kind van ongeveer drieënhalf jaar kent geen kleuren
- Een kind komt moeilijk tot spel
- Een kind raakt opvallend vaak in conflict met andere kinderen in spelcontacten
- Een kind struikelt en botst veel

De pedagogisch medewerkers houden vervolgens bij wat ze zien en wanneer in het kinddossier. Zo ontstaat zicht op welk gedrag, hoe vaak en in welke omstandigheden het zich voordoet. Zij kunnen daarbij gebruik maken van observatielijsten. Tegelijkertijd kunnen zij, afhankelijk van de aard van de "bijzonderheid", anders met het kind om gaan of andere

omstandigheden creëren, om te zien of dit tot verbetering leidt. Deze andere aanpak kan op eigen initiatief gebeuren of op aanraden van ouders. Verbeteringen of verslechtering op basis van bijvoorbeeld een andere aanpak worden besproken met ouders.

Twee keer per jaar wordt de mogelijkheid geboden tot een ouder-kind gesprek tijdens een ouderavond. Daarin is tijd om verder te praten, dingen beter onder de loep te nemen en eventueel verdere afspraken te maken. Dit is in principe een open mogelijkheid voor ouders. Wanneer wij echter menen dat er aanleiding is om met elkaar (verder) in gesprek te gaan, nodigen we ouders expliciet uit.

Daarnaast kunnen leidsters ook buiten de ouderavonden om een gesprek met ouder(s) inplannen. Zij kunnen hierin desgewenst ondersteund worden door de leidinggevende. Tijdens de werkbepreking is er de mogelijkheid om kinderen en situaties te bespreken. Zo kunnen afspraken worden gemaakt, kennis gedeeld en nieuw zicht op een situatie ontstaan. Indien een andere aanpak op de groep onvoldoende effect heeft en de problemen blijven, kunnen wij overleg plegen met derden of deskundigheid van buiten inroepen mits ouders toestemming geven. Dat kan bijvoorbeeld zijn met een logopedist, een verpleegkundige van de jeugdgezondheidszorg (JGZ), een leerkracht van de basisschool of Jeugdzorg Gelderland. Wanneer een ouder geen toestemming heeft gegeven voor overleg kunnen wij, in het belang van (de ontwikkeling van) het kind, ook anoniem overleg plegen. Wij maken dan de identiteit van betrokkenen niet bekend. Wij zullen dit alleen doen wanneer wij vanuit onze professie als opvoeder hiertoe de noodzaak zien.

Verwijzing

Als ouder(s), al dan niet op aangeven van een leidster vindt dat er extra hulp of begeleiding nodig is, dan zijn de ouders in eerste instantie degenen die dit op zich nemen. Wij streven er naar, om deze rol zoveel mogelijk bij de eigen opvoeder te laten.

In sommige gevallen lukt het niet om op één lijn te komen met ouders over extra hulp of zorg. Wij gaan niet zo ver dat we dwang uitoefenen op ouders of dat we buiten hun wil om hulp organiseren. Dat is enkel het geval wanneer er sprake zou zijn van een onveilige of bedreigende situatie voor het kind. Wanneer de veiligheid van het kind in het geding is, zullen wij ook zonder toestemming van ouders vervolgstappen ondernemen, volgens de richtlijnen van de Meldcode Kindermishandeling en/of Huiselijk geweld.

Wanneer ouders niet overtuigd zijn van de noodzaak tot extra hulp of zorg of deze niet organiseren (anders dan de hierboven beschreven bedreigende situaties), terwijl wij wel overtuigd zijn van het belang daarvan, voeren wij extern collegiaal overleg, bijvoorbeeld met de JGZ-verpleegkundige. Insteek van dit gesprek is vooral hoe we gezamenlijk om zullen gaan én verder zullen gaan met de betrokkenen.

De conclusie kan ook zijn, dat de rol van het kinderdagverblijf beperkt blijft tot die van dienstverlener en dat de JGZ vinger aan de pols houdt als zorgverlener.

4.4 Mentorschap

Ieder kind krijgt bij plaatsing een mentor (pedagogisch medewerker) aangewezen. Zowel ouder(s) als kind worden hiervan op de hoogte gesteld. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders met betrekking tot vragen over de ontwikkeling en veranderingen in het beleid. Ook zal de mentor het kind-oudergesprek voeren. Een mentor wordt gekozen op basis van de dagen dat het kind komt. Hierbij wordt rekening gehouden met het totaal aantal kinderen dat onder een mentor valt. In de eerste week van de opvang worden ouders mondeling ingelicht over de mentor van hun kind. Elke 3 maanden worden de bevindingen van de ontwikkeling en bijzonderheden genoteerd op een daarvoor bestemd formulier in het persoonlijke kinddossier. Het dossier zal met het kind meegaan naar een volgende groep met daarbij een warme overdracht. In het werkoverleg is er ruimte om de kinddossiers te bespreken. Tevens is dit dossier een handvat bij de kind-oudergesprekken.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

Hoofdstuk 5: Het werkplan

5.1 Openingstijden en dagindeling

Openingstijden

De openingstijden van kinderdagverblijf SamSam zijn van maandag tot en met vrijdag van 7.00 tot 18.00 uur. De kinderen kunnen worden gebracht tussen 7.00 en 9.00 uur. Ophalen kan vanaf 16.00 uur.

Indien ouders gebruik willen maken van halve dagopvang geldt de ophaal- en/ of brengtijd van 12.30 tot 13.00 uur.

Wij kiezen bewust voor vaste ophaal- en brengtijden, zodat de dag ongestoord kan verlopen. Deze manier van werken geeft kinderen rust, duidelijkheid en structuur. Zij leren patronen herkennen en verwachten niet, zoals bij flexibele ophaal- en brengtijden, dat hun ouders ook elk moment kunnen komen. Als ouders incidenteel door omstandigheden op afwijkende tijden willen brengen of halen, dan is dit na overleg met de pedagogisch medewerkster mogelijk.

Aangezien er niet veel mensen gebruik maakt van onze vroege opvang, om 7.00 uur, openen wij op de locatie van het kinderdagverblijf met de baby-en de peutergroep gezamenlijk in één ruimte. Tijdens deze openingstijd is er één leidster aanwezig. Elke week wordt er gecontroleerd of er in dit half uur aan de BKR-regel⁵ wordt voldaan.

De tweede leidster start om 7.30 uur. Vanaf dat moment splitsen de groepen zich op naar een baby- en een peutergroep. Op elke groep zijn vaste pedagogische medewerkers aanwezig.

---

⁵ Ter info: de BKR-regel gaat over het beroepskracht-kindratio. Met andere woorden: er wordt iedere week gecontroleerd of de verhouding tussen leidster(s) en kinderen voldoet aan de wetgeving.

Als de groepsgrootte het toestaat, werken wij met twee leidsters op de groep. Op de babygroep werken vaker 3 leidsters op de groep, dit is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen op een dag. De eerste pedagogisch medewerker start om 7.00 of 7.30 en werkt tot 17.00 uur, de tweede start om 8.30 en werkt tot 18.00. Indien er een derde leidster aanwezig is start zij om 8.00 uur. Tussen de middag, wanneer er kinderen in bed liggen en de leidsters om de beurt pauze houden, is er één leidster per groep aanwezig. De pauzetijden zijn vastgesteld van 13.00-13.30 voor de eerste leidster van een groep en de tweede leidster gaat van 13.30 tot 14.00 uur met pauze. Als er een derde leidster aanwezig is wordt de eerste pauze van 12.30-13.00 uur gehouden. Het kan gebeuren dat hierin iets wordt afgeweken door het afmaken van bepaalde werkzaamheden zoals een fles geven of een kind troosten dat gevallen is.

Dagindeling babygroep

Op de babygroep werken wij met een eet-schemabord. Bij kinderen die nog gebruik maken van flesvoeding staat op dit bord wanneer en hoeveel het kind op een dag eet en drinkt. Bij jonge kinderen geven ouders aan wat hun kind wanneer te eten krijgt, bijvoorbeeld de flestijden en het tijdstip van een fruithapje. Bij grotere kinderen streven wij ernaar om het eten zoveel mogelijk een groepsgebeuren te laten zijn. We zitten dan met de kinderen aan tafel voor bijvoorbeeld stukjes fruit en een beker drinken. Het samen eten wordt beschouwd als een gezellig moment van de dag. Wij werken naar de drink- en eettijden van de dreumes/peutergroep toe.

7.00-9.00 uur

De kinderen worden gebracht en er is gelegenheid om informatie uit te wisselen. De kinderen kunnen vrij spelen. Sommige baby's krijgen in deze tijd al hun flesje of gaan naar bed.

9.30-10.00 uur

De kinderen krijgen na het zingen van een liedje stukjes vers fruit of een fruithap. De kinderen die het mogen, krijgen Roosvicee, thee, water of diksap te drinken. Als er een kindje jarig (geweest) is, vieren we dat meestal op dit moment. Het komt voor dat we het fruitmoment dan naar de middag verplaatsen, vanwege een traktatie 's morgens. De kinderen die twee keer slapen gaan naar bed voor hun eerste dutje.

10.00-11.30 uur

De kinderen kunnen vrij spelen. Geregeld doen we een activiteit als verven, plakken of tekenen met de grotere kinderen of we gaan naar buiten. Ook kan het zijn dat wij met de kinderen gaan wandelen. Dit kan zijn naar de winkel of een nabijgelegen speeltuintje. Tijdens deze activiteit houden wij ons aan het uitstapjesprotocol. Zo wandelen we met de bolderkar en buggy waarin kinderen veilig vervoerd kunnen worden, hebben we een herkenbare bodywarmer aan en nemen we de gegevens van de kinderen, een mobiele telefoon en verzorgingsmaterialen mee. Met de kleinere kinderen is er tijd voor zingen, knuffelen,

knutselen of ook buiten spelen. Op deze momenten is er vaak ook even tijd voor het invullen van het kinddossier.

11.30-12.15 uur

We gaan aan tafel, de handjes worden gewassen. We zingen een "eet smakelijk liedje" en er is gelegenheid om met de kinderen te bidden. De ouders geven zelf aan of zij willen dat er gebeden en gedankt wordt met hun kind en wat het kind wel/niet mag eten. De kinderen krijgen hoofdzakelijk hartig beleg. Wij zijn ons ook in toenemende mate bewust van de nadelen van hartig broodbeleg als smeerkaas (vetten en zouten) en smeerworst (vetten en te hoog vitamine A gehalte). Daarom zijn we overgestapt naar zuivelspread, smeerkaas-, en worst light en halvajam.

Na het eten gaan de grotere kinderen (die één keer slapen) naar bed. Alle baby's slapen in slaapzakken van SamSam (winter/zomer) en zoveel mogelijk in een eigen bedje. Verschonen doen wij zowel na het fruit, brood eten en/of de fles, voor het slapen en na het sap drinken 's middags. Uiteraard worden poepbroeken tussendoor verschoond.

12.30-13.00 uur

De ochtendkinderen worden opgehaald, de middagkinderen gebracht. De pedagogisch medewerksters schrijven nu de schriftjes, vullen de observatielijsten in behorende bij het mentorschap en doen andere voorkomende klusjes. Hierna gaan zij om beurten pauze houden.

Tot 14.30:

De kinderen die wakker zijn hebben nu ruimte om rustig te spelen. Als de leidsters klaar zijn met hun andere taken spelen ze met de baby's mee. Bijvoorbeeld samen met de bal rollen, een boekje lezen of gewoon even knuffelen, praten en contact maken.

14.30 uur

De kinderen die geslapen hebben worden rond deze tijd ongeveer wakker. De kinderen die het mogen, krijgen roosvicee, thee, water of diksap en een liga, rijstwafel, soepstengel, crackertje of ontbijtkoek. Hierna gaan de kinderen die twee keer slapen naar bed voor hun tweede dutje. Er is weer gelegenheid voor vrij spel of begeleide activiteiten.

16.00-18.00 uur

Vanaf 16.00 uur kunnen de kinderen opgehaald worden.

Wij bieden vanaf deze tijd rustige activiteiten aan of spelen buiten.

Bij het ophalen is er de gelegenheid om met één van de pedagogisch medewerksters de dag door te nemen. Dit ophalen vindt dan wel plaats voor 17.55 uur.

Dagindeling dreumes/peutergroep

7.00-9.00 uur

De kinderen worden gebracht en er is gelegenheid om informatie uit te wisselen.

De kinderen kunnen vrij spelen of vrijwillig deelnemen aan een activiteit. De ouders nemen

duidelijk afscheid van hun kind. Zo mogelijk zwaaien de kinderen met een pedagogisch medewerkster de ouder uit. Heeft het kind problemen met afscheid nemen, dan speelt de pedagogisch medewerkster daarop in door samen te zwaaien, het kindje te troosten en het goed uitleggen dat mama/papa straks weer terug komt.

9.30-10.00 uur

Na het gezamenlijk opruimen gaan we aan tafel, eten we vers fruit en drinken we vruchtenlimonadesiroop. Voorafgaand hieraan zingen we een liedje en is er de gelegenheid voor een gesprekje met de kinderen. Ook kan het zijn dat er een verjaardag wordt gevierd. In dat geval wordt het fruitmoment ook wel eens naar de middag verplaatst, samenhangend met de traktatie.

10.00-10.30 uur

De kinderen worden verschoond of gaan zelfstandig plassen op potje of wc. Tussendoor kunnen kinderen desgewenst ook naar het toilet en worden poepbroeken uiteraard verschoond. We proberen de kinderen zoveel mogelijk te stimuleren zelfstandig naar het toilet te gaan. Waar nodig zullen wij hulp bieden en uiteraard houden we de hygiëne goed in de gaten. Wij controleren of er niet naast het toilet of potje geplast is en of de billen goed zijn afgeveegd. We leren kinderen er aan te denken altijd hun handen te wassen na toiletbezoek. Kinderen die er aan toe zijn begeleiden wij in hun zindelijk worden. Er is op SamSam een zindelijkheidstas die ouders mee naar huis kunnen nemen met handige tips en boekjes over dit onderwerp.

10.30-11.30 uur

Rond deze tijd gaan wij bij goed weer naar buiten. Ook kan er binnen een activiteit plaatsvinden, waar de kinderen vrijblijvend aan kunnen deelnemen. Onder activiteiten verstaan wij bezigheden als tekenen, kleien, verven, plakken, voorlezen, muziek maken, liedjes zingen of wandelen met de bolderwagen.

11.30-12.15 uur

De kinderen gaan aan tafel, de handjes worden gewassen. We zingen een 'eet smakelijk liedje' en er is gelegenheid om te bidden. Ouders geven zelf aan of zij willen dat er gebeden wordt met hun kind.

We eten (lichtbruine) boterhammen en drinken een beker melk of, als de ouders dit wensen, iets anders zoals thee of water. De eerste boterham heeft hartig beleg. De volgende boterhammen mogen de kinderen zelf kiezen. Net als voor de baby's geldt ook hier dat wij variatie zoeken in het aangeboden beleg.

De kinderen mogen na de eerste boterham ook kiezen voor een beschuitje of cracker.

De maaltijd wordt beschouwd als een gezellig moment van de dag, waarbij het uitoefenen van dwang niet onze voorkeur heeft. Wij zullen kinderen helpen bij het zelfstandig leren eten. Aan tafel gelden wel bepaalde regels, zoals niet gaan rondlopen met brood, maar gewoon blijven zitten.

12.15-12.30 uur

Nadat de gezichten en handen gewassen zijn, zitten de kinderen vaak nog even aan tafel met een boekje of puzzel, zodat de leidsters kunnen schoonmaken. Daarna mogen de kinderen die niet naar bed gaan vrij gaan spelen.

De kinderen die worden opgehaald gaan plassen, of worden verschoond.

12.30-13.00 uur

De ochtendkinderen worden opgehaald. De middagkinderen worden gebracht. De kinderen gaan naar het toilet of worden verschoond. Zij die 's middags slapen worden naar bed gebracht. De kinderen tot 2 jaar slapen in slaapzakken, kinderen boven de 2 jaar onder een dekbedje. De kinderen die niet slapen kunnen rustig vrij spelen, mogen buitenspelen of meedoen aan een activiteit.

De pedagogisch medewerkers hebben nu ook even de tijd om het kinddossier in te vullen en andere voorkomende klusjes te doen. Hierna gaan zij om beurten pauze houden.

14.30-15.15 uur

De kinderen worden wakker en aangekleed, indien nodig worden ze verschoond.

De kinderen die op zijn gebleven ruimen samen het speelgoed op.

15.15-15.45 uur

We gaan allemaal aan tafel, meestal zingen we kinderliedjes of wordt er een boekje voorgelezen. Dan zingen we een 'eet- en drink smakelijk liedje' en drinken de kinderen vruchtenlimonadesiroop en eten ze een koekje.

15.45 uur

De kinderen worden verschoond of gaan op het potje of het toilet, hetzij zelfstandig of met hulp. De kinderen kunnen daarna weer zelf spelen of meedoen met een activiteit die we aanbieden. Dat kan het vervolg zijn van een knutselactiviteit van de ochtend of een kringspelletje. De leidster kan ook meespelen met het fantasiespel van de kinderen. Bij goed weer gaan we vaak (nog een keer) buiten spelen.

16.00-18.00 uur

Vanaf 16.00 uur kunnen de kinderen worden opgehaald. Wij bieden aan het eind van de dag rustige activiteiten aan, zoals puzzelen kleien of voorlezen, of we zijn buiten.

Bij het tijdig ophalen (5 minuten voor sluitingstijd) is er voor de ouders de gelegenheid om met een van de pedagogisch medewerkers de dag door te nemen.

5.2 Groepssamenstelling en groepsgrootte

Het kinderdagverblijf van SamSam kent een babygroep en een dreumes/peutergroep.

Wij kiezen op het kinderdagverblijf bewust voor kleine groepen, zodat het geven van veel persoonlijke aandacht gewaarborgd is.

Het aantal kinderen en het aantal leidsters op de groep wordt ingepland volgens de wettelijk vastgestelde normen volgens de wet IKK en de BKR. Die zijn als volgt:

Leeftijd	Maximum	Met
<i>Babygroep</i>		
0 - 1	3	1 leidster
1 - 2	5	1 leidster
0 - 2	12	3 leidsters
<i>Peutergroep</i>		
2 - 4	16 kinderen	2 leidsters
	8 kinderen	1 leidster
0 - 4 *	12 kinderen	2 leidsters

* Samengestelde groep, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen

De wet IKK schrijft een maximale groeps grootte voor, waar wij ons aan houden. Dit houdt in dat er op de babygroep (0-24 maanden) maximaal twaalf kinderen per groep zijn. Op de dreumes/peutergroep (24 maanden - 4 jaar) zitten per groep maximaal zestien kinderen.

Om volgens de BKR richtlijnen te werken worden de breng- en haaltijden van de kinderen op de presentielijst genoteerd. Zo is er een goed overzicht dat een leidster niet met te veel kinderen op de groep verblijft en houden wij ons aan de maximaal drie uren afwijking. Deze afwijking kan plaats vinden van 7.30-8.00, tussen 12.30 en 14.00 (vanwege de pauzes van leidsters) en van 17.00-18.00. Op overige tijden wordt niet afgeweken van de BKR richtlijnen.

Op de **babygroep** kunnen kinderen geplaatst worden vanaf 6 weken tot 2 jaar.

Voor de allerkleinsten van 0-1 jaar streven wij ernaar dat het kind door 2 vaste pedagogisch medewerksters wordt verzorgd in de week. Dit is afhankelijk van de groeps grootte, de keuze van de ouders, ziekte, ruildagen en andere onvoorziene omstandigheden.

Op de **dreumes/peutergroep** kunnen kinderen geplaatst worden vanaf 24 maanden tot de leeftijd dat zij naar de basisschool gaan of totdat zij 4 jaar worden.

Op de eerste verdieping van het kinderdagverblijf is een extra ruimte beschikbaar voor 3 tot 4-jarigen. Voor deze zogenaamde **peuterplusgroep** is er uitdagend spel- en leermateriaal aanwezig dat aansluit bij de overgang naar school. Deze groep draait alleen, wanneer er meer aanmeldingen voor de gewone peutergroep zijn dan er plaatsen beschikbaar zijn én er voldoende 3-jarigen zijn voor een aparte groep.

Hoewel wij uit principe kiezen voor horizontale groepen, komt het voor dat baby's en peuters samen in één ruimte verblijven. Dit is afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen op een bepaalde dag. Beide stamgroepen verblijven soms in één stamgroep ruimte. Dit doen wij, wanneer de kind aantallen per stamgroep (de babygroep of de peutergroep) op een dag(deel) laag zijn en samenvoegen meerwaarde heeft. De vaste leidster van de ene groep gaat in dat

geval mee naar de andere groepsruimte.

Door de kinderen samen te laten spelen op één groep, is er meer mogelijkheid tot samenspel, zien en leren van elkaar, dan wanneer de groep zo klein is dat dit een gezinssituatie nauwelijks overstijgt. De rust voor de kleinste kinderen creëren wij door hen op de eigen babygroep te laten slapen en door de grotere kinderen de gelegenheid te geven bijvoorbeeld buiten te laten spelen. Zo voldoen wij ook in hun behoefte aan bewegen.

Voor situaties waarbij we niet met de volledige stamgroep naar de andere ruimte gaan, maar waarbij een kind incidenteel op de andere dan de eigen stamgroep wordt geplaatst, vragen wij ouders te tekenen voor toestemming om hun kind op de andere groep op te vangen. Dit kan voorkomen bij kinderen die incidentele opvang aanvragen en waarvoor geen plek is op de eigen groep, maar wel op de andere groep of tijdens een vakantieperiode wanneer er maar weinig kinderen op het dagverblijf aanwezig zijn.

5.3 Intakegesprek

Alvorens het kind geplaatst wordt, is er de mogelijkheid om een rondleiding te krijgen en de betreffende wensen te inventariseren. Tijdens dit kennismakingsgesprek krijgen ouders de benodigde informatie en formulieren om het kind in te schrijven.

Na definitieve plaatsing is er een intakegesprek tussen ouders en directielid of pedagogisch medewerkster van de groep waar het kind in geplaatst wordt. Het heeft als doel het uitwisselen van informatie zoals het mentorschap, het wennen, de klachtencommissie, de facturatie, de mogelijkheid tot ruil-, of extra dagen, wat te doen bij ziekte van het kind, de bijzonderheden van het kind en het inleveren van de benodigde formulieren. Vervolgens wordt er een afspraak gemaakt om te komen wennen. Dit gebeurt in overleg met de groepsleiding, op een ochtend dat het kind normaal gesproken ook gaat komen.

5.4 Gewenning en doorstroming

Voor het kind is er de mogelijkheid om op SamSam te komen wennen. De gewenningsprocedure is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Zo nodig kan er meer tijd voor uitgetrokken worden. Voorop staat dat het kind zich veilig voelt bij ons. Ouders kunnen telefonisch zo vaak als ze willen informeren naar hoe het met hun kind gaat. Het wennen gebeurt op de dagen dat het kind geplaatst is. De eerste keer komt het kind ongeveer drie uurtjes wennen. Het kind kan dan vertrouwd raken met de nieuwe omgeving, de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen. Er is voldoende tijd om onderling informatie uit te wisselen. In overleg kan een kind een tweede dagdeel komen wennen.

Verloopt alles naar wens dan kan het kind definitief de afgesproken dagen komen.

Wanneer een kind overgaat naar de volgende groep, wordt dit ruimschoots van tevoren aan de ouders gemeld. Zij krijgen hier een informatiebrief over.

Omstreeks de vierentwintigste maand zal het kind gedurende een maand, minimaal een halve of een hele dag per week gaan wennen op de volgende groep. Dit is afhankelijk van of het kind er aan toe is en/of er plaats is op de andere groep.

Op de eerste dag van de nieuwe groep horen ouders over de gebruiken en regels die er gelden in de desbetreffende groep.

Door de pedagogisch medewerkster van de oude groep wordt er een overgangsformulier ingevuld over de ontwikkeling en de behoeften van het kind in de babygroep en wordt het kinddossier doorgegeven met daarbij een mondelinge overdracht. De leidster op de nieuwe groep zal mondeling aan ouders overbrengen wie de nieuwe mentor van het kind zal worden.

Wanneer een kind overgaat van de peutergroep naar de buitenschoolse opvang Sam&Co, dient een nieuw inschrijfformulier ingevuld te worden.

De pedagogisch medewerkster van de buitenschoolse opvang nodigt de ouders uit voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek wordt een informatiemap overhandigd en het wennen en ophalen van de school besproken.

Een aantal weken voor de definitieve plaatsing wordt het kind een aantal middagen door een pedagogisch medewerkster van de buitenschoolse opvang opgehaald om te gaan wennen. Voor de definitieve plaatsing wordt het kinddossier meegegeven naar de BSO met een warme overdracht en krijgt het kind ook op de BSO een nieuwe mentor. Als een kind niet doorstroomt naar de BSO maar SamSam verlaat dan wordt het dossier in een gesloten kast bewaard voor de duur van 2 jaar. Daarna worden de gegevens vernietigd.

5.5 Ouderportaal

Ouders kunnen bij SamSam gebruik maken van het ouderportaal. Na het ondertekenen van het contract wordt er een account aangemaakt in ons softwareprogramma Flexkids. Met het opgegeven e-mailadres en een pincode heeft de ouder inzicht in de plaatsing van het kind, het contract, de facturen en is er schriftelijke communicatie mogelijk. Zowel ouder(s) als de pedagogisch medewerkster kunnen een berichtje of foto achterlaten, bijvoorbeeld over hoe het kind geslapen heeft. Ouders hebben ook de mogelijkheid om het kind in het portaal af te melden in geval van ziekte of vakantie.

5.6 Inrichting van de groepsruimten

De grootte en vorm van de ruimten op ons kinderdagverblijf bieden de mogelijkheid om hoekjes te creëren waar de kinderen in alle rust de gelegenheid krijgen om zelfstandig te kunnen spelen. SamSam kiest bewust voor deze manier van inrichten omdat wij van mening zijn dat kinderen doelgericht en geconcentreerd bezig moeten kunnen zijn zonder gestoord te worden door actieve medegroepsgeenootjes. Wij vinden de huidige wettelijke norm van 3,5 m² te weinig en gaan derhalve uit van circa 7 m² per kind.

Als aanvulling op het gebruik van de groepsruimte kan er voor knutselactiviteiten op de locatie in Ochten gebruik gemaakt worden van de centrale keuken. Deze ruimte biedt ook een rustige plaats voor persoonlijk contact zoals bij het afnemen van de Cito-toets. Dit heeft onder andere als voordeel dat de kinderen ter afwisseling in een andere ruimte hun bezigheden kunnen uitoefenen.

Op de babygroep heeft de inrichting een meer overzichtelijke structuur in verband met de veiligheid en de ruimte die het kind nodig heeft voor de ontwikkeling van de grove motoriek.

Voor de allerkleinsten is de duobox een verhoogd en afgebakend stukje 'speelterrein' van waaruit zij oogcontact kunnen maken met de pedagogisch medewerker. Voor de iets grotere kinderen is er een halfopen 'snoezelhoek' waar zij zich even kunnen terugtrekken of lekker kunnen luieren zonder meteen helemaal 'uit het zicht' te zijn.

5.7 Buitenspeelruimte

Buiten spelen is niet alleen van belang voor de motorische ontwikkeling, maar ook voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Het speelterrein van het kinderdagverblijf grenst direct aan de groepsruimte en is dus goed te overzien van binnen uit. De buitenruimte wordt zowel door de baby- als de peutergroep gebruikt.

De inrichting van de buitenruimte moet voor de kinderen aantrekkelijk en uitdagend zijn. Het speelterrein is zo aangelegd dat er niveauverschil in het onverharde stuk met gras ligt, met de mogelijkheid tot kruipen, zitten en liggen. Ook is er verhard terrein om bijvoorbeeld op te fietsen, een zandbak en er is een speeltoestel met rubbertegels eronder. Door deze verschillende 'activiteitenplekken' ontstaat er ruimte voor verschillende spelvormen waarbij kinderen zowel individueel als in groepjes kunnen spelen. Verder zijn er natuurlijk allerlei speelmateriaal zoals driewielers, stepfietsen, ballen en zandbakspeelgoed. Maar natuurlijk vormen ook de kleine struiken en heggetjes, het gras zelf en de stukken boomstam voor natuurlijk spel materiaal. Op het speelterrein is een bankje voor de groepsleiding en kinderen aanwezig, van waaruit goed overzicht is over de gehele buitenspeelruimte.

Bij veel zon kan er, boven een groot gedeelte van het speelterrein, een zonnedoek worden opgehangen. De kinderen kunnen dan ook in de schaduw buiten spelen. Bij veel warmte en zon gebruiken wij ons hitteprotocol.

Er is op de locatie een ruime berging aanwezig, waar al het buitenspeelgoed in staat. De toegang tot het gebouw loopt via het speelterrein en daarom is de omheining voorzien van een dubbel hek.

5.8 Slapen

Op de babygroep slapen de kinderen volgens hun behoefte of in aansluiting op het slaapschema thuis. Wij streven ernaar om de kinderen zoveel mogelijk in een eigen bedje te laten slapen. Baby's slapen in een zomer/winterslaapzak van SamSam, eventueel met een speen en/of een knuffel van thuis. In bed staan wij om veiligheidsredenen het gebruik van een flesje niet toe en leggen wij het kind ook niet vast. Omdat de slaapkamers niet aan de groepsruimte grenzen, maken wij gebruik van babyfoons. Ook gaan we regelmatig even kijken of aan de deur luisteren.

In verband met het risico op wiegendood leggen wij het kind niet op de buik in bed. Mochten ouders dit toch willen, dan nemen zij zelf de verantwoording op zich en tekenen een wiegendoodprotocol.

In verband met hygiëne adviseren wij ouders om wekelijks de spenen mee naar huis te nemen om uit te koken, bijvoorbeeld in het weekend.

Op de dreumes/peutergroep gaan de kinderen die één keer slapen tussen 12.30 en 13.00 uur naar bed. De kinderen slapen eventueel met speen en/of knuffel. Kinderen tot twee jaar slapen in een slaapzak, vanaf twee jaar onder een dekbedje of dekentje. Eventuele speldjes, armbandjes of kettinkjes worden afgedaan voor het slapen gaan.

Als ouders specifieke wensen hebben ten aanzien van de slaapduur, dan houden wij daar rekening mee.

5.9 Voeding en hygiëne

Gezonde voeding levert alle voedingsstoffen die nodig zijn om het lichaam goed te laten functioneren en gezond te houden. Voor de groei en ontwikkeling van kinderen is goede, gezonde voeding een vereiste.

Bij SamSam werken wij volgens de richtlijnen die opgesteld zijn door het Voedingscentrum. Wanneer kinderen een speciaal dieet moeten volgen, of een voedselovergevoeligheid hebben, dan houden wij daar rekening mee en overleggen met de ouders wat het kind wel en niet mag eten. Wanneer het gaat om voedingswaren die wij niet standaard ter beschikking hebben, nemen ouders deze zelf mee. Verder hebben wij in principe alles in huis voor het eten en drinken van de kinderen. Alleen flesvoeding wordt niet door SamSam verstrekt.

Met betrekking tot mensen met een andere culturele achtergrond houden wij rekening met het wel/niet verschaffen van bepaalde voedingsmiddelen, bijvoorbeeld varkensvlees.

Voor moeders die bij ons borstvoeding willen geven, is er alle gelegenheid toe.

Bij flesvoeding wordt de poeder in de juiste hoeveelheid meegegeven door de ouder.

Wij bewaren de borstvoeding in de koelkast; ouders kunnen het daar zelf inzetten. De afgemeten hoeveelheid poeder voor flesvoeding zetten ouders op het schap in het keukentje bij de entree. Alle meegegeven flessen en potjes poedermelk moeten zijn voorzien van de naam van het kind.

Bij het conserveren en bereiden van maaltijden en tussen-door-verstrekkingen houden wij ons aan de regels die vermeldt staan in het hygiëneprotocol (zie protocollenmap).

Bij inkoop van producten wordt de voeding gecontroleerd op houdbaarheidsdatum. Gestreefd wordt om zoveel mogelijk versproducten te gebruiken. De wekelijks vers ingekochte voeding wordt zodanig verwerkt of opgeslagen dat de kwaliteit niet vermindert. Geopende producten worden voorzien van de openingsdatum.

De verschillende producten worden kort voor het nuttigen klaargemaakt om de voedingswaarde optimaal te houden en bederf te voorkomen. De duur van gebruik van flesvoeding en borstvoeding wordt volgens de richtlijnen van de fabrikant van de desbetreffende voeding en/of volgens de richtlijnen van het bureau voeding bewaard.

Wij willen benadrukken dat wij de maaltijd zien als een sociaal gebeuren, zodat wij in principe geen dwang uit zullen oefenen op het eten van dingen. Voor specifieke informatie over voeding verstrekking verwijzen wij naar het werkplan (hoofdstuk 5). Wij voelen ons verantwoordelijk voor het aanleren van de juiste voedingsgewoonten, omdat ons inziens

geldt: goed voorbeeld doet goed volgen!

5.10 Feesten, uitstapjes en activiteiten

Op SamSam worden er door het jaar heen verschillende feesten gevierd met hun vaste rituelen. Wij sluiten daarbij zo veel mogelijk aan bij de leeftijd van de kinderen. Tevens hanteren wij, met name voor de peutergroep, een jaarplanning van thema's en activiteiten. Deze is gebaseerd op de Piramide methode.

Verjaardag

Als we een verjaardag van een van de kinderen vieren, dan zal dit plaatsvinden tijdens het gezamenlijk sap drinken, 's morgens of 's middags. Er hangen slingers, het kind krijgt een feestmuts, we zingen feestliedjes en er mag vrijblijvend, een bij voorkeur gezonde traktatie, uitgedeeld worden. Voor de verjaardag van (groot)ouders kan er op verzoek een kleurplaat of knutselwerkje gemaakt worden.

Afscheid

Als een kind afscheid neemt, dan wordt daar van tevoren met het kind over gesproken, zodat het er naar toe kan leven. Omdat het voor alle kinderen leuk is om een aandenken te hebben, wordt er samen met de kinderen iets moois gemaakt.

Er hangen slingers en het kind krijgt een feestmuts. We zingen afscheidsliedjes en een afscheidscadeautje hoort daar dan ook bij. Vrijblijvend, kan er een bij voorkeur gezonde traktatie, uitgedeeld worden. Als ouders het op prijs stellen, kunnen zij het dossier van hun kind mee krijgen.

Pasen

Rond Pasen vinden er verschillende activiteiten plaats ter voorbereiding op dit feest. We maken knutselwerkjes, lezen boekjes voor en zoeken binnen en/of buiten naar chocoladepaaseitjes.

Moeder/vaderdag

Ongeveer twee weken voor moeder/vaderdag beginnen we met de voorbereidingen. We maken iets moois om cadeau te geven.

Sinterklaas

Ter voorbereiding op het sinterklaasfeest worden er al activiteiten aangeboden als sinterklaasliedjes zingen en knutselwerkjes maken. De kinderen mogen alvast met Sint- en Piet verkleedkleden spelen, de groepsruimte wordt versierd en we lezen voor over dit feest. In november vieren we het Sinterklaasfeest met en voor de kinderen van SamSam, met spelletjes en een klein cadeautje.

Kerstmis

Ter voorbereiding op het kerstfeest zullen er ook verschillende activiteiten aangeboden

worden. Zo zullen de kinderen kerstliedjes leren en maken we kerstversieringen. Op elke groep staat een kerstboom die we samen versieren. Voorafgaand aan de Kerst organiseren we een gezellig samenzijn voor ouders, kinderen en leidsters. De wijze waarop dit gebeurt kan per jaar verschillen, bijvoorbeeld een kerstontbijt aan het begin van de dag met de kinderen, een kerst"borrel" met ouders en kinderen aan het eind van de dag of een knutselactiviteit voor ouder en kind.

Overige activiteiten

In de maand september houden wij een 'juffendag' (de dag van de leidster)

Deze dag wordt meestal georganiseerd door de oudercommissie en is voor de juffen een verassing. De dagindeling verloopt verder als alle andere dagen.

Buiten de gebruikelijke activiteiten om zullen er door het jaar heen meerdere activiteiten plaatsvinden.

Dit kunnen zijn: wandelen met de bolderwagen, naar de dorpspeeltuin, naar de winkels, picknicken, buiten in het badje, naar het bos, naar de lammetjes of naar een voetbalveldje in de buurt.

Vervoer tijdens activiteiten

Indien er gebruik gemaakt moet worden van auto's van leidsters, dan geldt de volgende regel:

- Kinderen worden vervoerd in daarvoor bestemde baby- of kinderzitjes of op zittingverhogers, altijd met een veiligheidsgordel om.

Wij vervoeren de kinderen zoals in ons vervoersprotocol staat vermeld.

SamSam heeft voor alle kinderen een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten en de pedagogisch medewerkster die rijdt is in het bezit van een inzittendenverzekering.

Als we gaan wandelen met kinderen dan hanteren wij de volgende regels:

- Eén pedagogisch medewerkster mag met maximaal 4 kinderen gaan wandelen, mits gebruik gemaakt kan worden van een duo-buggy.
- In de bolderwagen kunnen maximaal 6 kinderen per pedagogisch medewerkster.
- Als een pedagogisch medewerkster alleen gaat wandelen, neemt zij altijd een mobiele telefoon mee.

5.11 Regels

Op SamSam hanteren wij bepaalde regels omdat voor iedereen duidelijk moet zijn welke regels er zijn en waarom, zodat het groepsproces goed kan verlopen.

Ook zijn er regels die te maken hebben met het voorkomen van gevaar.

Algemene regels:

- In verband met gezondheid en veiligheid is open vuur en roken verboden in en om het terrein.
- Alle jassen, schoenen, sloffen en tassen zijn voorzien van naam.
- Ieder kind heeft in z'n persoonlijke spullenmandje reservekleding liggen

- Ouders moeten altijd telefonisch bereikbaar zijn, of iemand achter de hand hebben die bereikbaar is en dit nummer doorgeven.
  - Wanneer iemand anders dan de ouders het kind op komt halen, dient de groepsleiding hier iedere keer van op de hoogte te worden gebracht. Gebeurt dit niet, dan kunnen wij het kind niet meegeven.
  - Kinderen ontbijten thuis en komen dus niet met eten op SamSam aan, met uitzondering van kinderen die tussen 7.00-7.15 uur gebracht worden.
  - Het toegangshek en de toegangsdeuren dienen altijd gesloten te worden.
  - Bij ziekte en vakantie of andere redenen van afwezigheid van het kind wordt SamSam tijdig op de hoogte gebracht.
  - Parkeerplaatsen voor het kinderdagverblijf in Ochten zijn uitsluitend voor de babygroep.
  - Incidenteel kan van opvangdag worden geruild. Dit is een service die wij bieden op basis van de mogelijkheden, voor maximaal 6 x per kalenderjaar. Een ruil moet in principe in dezelfde week plaatsvinden en moet schriftelijk (of per mail) worden aangevraagd bij de leidinggevende.
  - In de zomervakantie bieden wij de service van ruildagen NIET aan.
- Naast deze algemene regels, gelden ook de volgende regels:

a) Regels met betrekking tot de hygiëne op het kinderdagverblijf:

- Binnen dragen de kinderen sloffen/antislipsokken.
- Op de baby- en op de peutergroep verzoeken wij ouders om de daarvoor bestemde schoenhoesjes aan te trekken bij het halen en brengen.
- Voor iedere maaltijdbereiding worden de handen gewassen
- Na iedere verschoning van de kinderen wassen de leidsters hun handen.
- Na iedere verschoning maakt de leidster het aankleedkussen schoon met schoonmaakmiddel (in een sprayflacon) en bij diarree wordt het gedesinfecteerd.
- Aan het eind van de dag wordt het hele verschoongebied, inclusief aankleedkussen, schoongemaakt
- De kinderen wassen na het toiletbezoek hun handen.
- Het speelgoed wordt minimaal een keer per 3 maanden gewassen.

b) Regels met betrekking tot slapen:

- De bedjes van de kinderen worden om de week verschoond, indien nodig natuurlijk ook tussendoor.
- Op de babygroep wordt er een schone hydrofielluier op het hoofdeinde gelegd voordat een kindje in bed wordt gelegd.

c) Regels met betrekking tot spelen en speelgoed

- Met speelgoed mag niet worden gegooid.
- Het speelgoed mag niet opzettelijk stuk gemaakt worden.
- Na het spelen ruimen wij gezamenlijk op.
- Kinderen mogen geen speelgoed van elkaar afpakken.

- Wij laten kinderen niet zonder toezicht met spullen die gevaar op kunnen leveren, zoals prikkennen, scharen en kraaltjes.
- Buiten gooien de kinderen niet met zand en zand hoort in de zandbak.

5.12 Het zieke kind, inentingen en medicijnverstrekking

Beleid t.a.v. ziekte van kinderen

Kinderen die ziek zijn mogen niet op SamSam komen. Wij krijgen graag tijdig bericht van ouders wanneer hun kindje door ziekte niet kan komen. Ook horen wij graag de aard van de ziekte in verband met besmettingsgevaar. Zieke kinderen kunnen op het kinderdagverblijf niet de zorg krijgen die zij op dat moment nodig hebben en zijn dan ook het liefst thuis. Wanneer een kind ziek wordt op SamSam, dan worden ouders daarvan op de hoogte gebracht en kan gevraagd worden het kind op te komen halen. Het is daarom noodzakelijk dat ouders tijdens de opvanguren telefonisch bereikbaar zijn.

Een kind is ziek als het een temperatuur heeft van 38,5 graden Celsius en hoger, en/of hangerig of lusteloos is, of verschijnselen van pijn/misselijkheid heeft. Bij genoemde verschijnselen en bij ernstige diarree, braken, onbehandelde krentenbaard, rode hond, Hepatitis A (geelzucht), mazelen, roodvonk en hersenvliesontsteking geldt uitsluiting van SamSam.

Naast deze ziekten zijn er een aantal infectieziekten die veroorzaakt worden door verschillende soorten virussen die besmettelijk zijn. Zo zijn er verkoudheid (niezen, hoesten en snotneuzen), darmklachten, ontstoken oren etc. Bij deze ziekten hangt het van de situatie af hoe gehandeld wordt. Wij hanteren in principe de richtlijnen van de GGD en maken gebruik van ons ziekteprotocol.

Wanneer er binnen het kinderdagverblijf sprake is van een infectieziekte, dan worden ouders daarvan op de hoogte gebracht door middel van een aangeplakte 'poster' op de toegangsdeuren.

Ouders dienen zich te houden aan het besluit van de pedagogisch medewerkster over het al dan niet ophalen van hun kind. Zij kunnen ervan uitgaan dat dit besluit weloverwogen is genomen, ook als achteraf blijkt dat de ziekte meevalt.

In spoedgevallen wordt medische hulp ingeroepen of wordt naar de polikliniek gegaan. Ouders worden hiervan zo spoedig mogelijk in kennis gesteld.

De leiding van SamSam is bevoegd om, eventueel in overleg met huisarts of GGD een kind de toegang tot het kinderdagverblijf te weigeren.

Wij vertrouwen op begrip en medewerking van ouders, het is immers ook in het belang van hun kind.

Beleid t.a.v. inentingen

Kinderen die op SamSam komen dienen ingeënt te zijn of worden (uitzonderingen zijn mogelijk).

Beleid t.a.v. medicijnen

Als een ouder verzoekt om medicijnen toe te dienen wordt dit gedaan, mits het medicijnprotocol is ingevuld door de ouders. Als een pedagogisch medewerkster hiertegen bezwaar heeft beslist de directie hierover. Afwegingen hierbij zijn het soort medicijn, de wijze van verstrekking en de verantwoordelijkheid die de pedagogisch medewerkster hiermee op zich neemt.

Paracetamol wordt alleen toegediend:

- in overleg en met toestemming van de ouder en
- ter overbrugging van de tijd tot het kind wordt opgehaald en
- als het kind al eerder paracetamol heeft gehad, dit in verband met de mogelijkheid van een allergie.

Wij werken conform de Wet BIG (Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg).

5.13 Kinderen met een sociale, emotionele- of ontwikkelingsachterstand

Voor kinderen met een achterstand is een duidelijke structuur belangrijk. Meer dan voor andere jonge kinderen moeten ruimten voorspelbaar zijn, met duidelijke speelplekken die niet van plaats veranderen. Er moet genoeg vrije loopruimte zijn, omdat deze kinderen vaak iets meer ruimte nodig hebben om te bewegen.

SamSam staat positief tegenover de mogelijkheid om deze kinderen op te vangen. Er zal wel bekeken worden of de medegroepsgenootjes, het groepsgebeuren en de pedagogisch medewerkers geen 'nadelige gevolgen' zullen ondervinden door de opvang van het betreffende kind. Verder zal er een proefperiode worden afgesproken en zal er na eventuele plaatsing consequent tussentijds geëvalueerd worden. Een open, goede communicatie met ouders is een minimale voorwaarde voor het kunnen doen slagen van deze vorm van opvang.

5.14 Het gehandicapte kind

Er zijn vele vormen van handicaps, die elk een speciale aanpak vereisen. SamSam staat positief tegenover opvang van gehandicapte kinderen.

Het kinderdagverblijf is een belangrijke plaats om andere kinderen te ontmoeten en met hen te kunnen spelen. Het 'kind-zijn' staat hier voorop, niet de handicap.

Gehandicapte kinderen worden op een kinderopvangvoorziening gestimuleerd in hun ontwikkeling en kunnen 'erbij' horen. De opvang kan ook worden gezien als taakverlichting van de ouders. Andere kinderen ervaren al vroeg dat er verschillen zijn tussen mensen en leren daarmee rekening houden.

Een kind met een handicap kan alleen worden opgevangen als:

- a) er voldoende, ervoor gekwalificeerde pedagogisch medewerkers aanwezig zijn,
- b) er niet te veel aanpassingen in het gebouw nodig zijn,
- c) de samenstelling van de groep dit toelaat.

Bij het aftasten van de mogelijkheden voor integratie vinden wij het belangrijk dat het kind

in de gewone opvang- en speelsituatie moet kunnen functioneren. Opvang bij SamSam kan nooit in de plaats komen van speciale voorzieningen. Per kind wordt onderzocht of dat haalbaar lijkt. De directie beoordeelt of de medische indicatie van een kind opvang toelaat, opvang uitgesloten moet worden dan wel of de opvang onder het nemen van aanvullende maatregelen toch kan plaatsvinden.

Wij houden ons aan de in de Wet BIG vastgestelde regels.

Hoofdstuk 6: Personeel

In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op het beleid rondom personeel. Denk daarbij aan de voorwaarden die wij stellen aan nieuwe medewerkers, soorten overleg die worden gevoerd en het bevorderen en verder uitbreiden van de deskundigheid van onze medewerkers.

6.1 Aanstellingsbeleid

Om als volwaardig lid van het team te kunnen functioneren, moeten pedagogisch medewerksters minimaal twee hele dagen per week werken. Dit zijn zoveel mogelijk vaste dagen. Wij vinden dit een belangrijke voorwaarde om continuïteit in zorg en persoonlijk contact met de kinderen en ouders te kunnen waarborgen.

Voor een functie bij SamSam moet minimaal een op werken met kinderen gerichte MBO opleiding gevolgd zijn, liefst met stage-ervaring in een kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of buitenschoolse opvang en in het bezit van een VVE-certificaat.

Wij zien graag een evenwichtige verdeling van ervaren en beginnende krachten op de verschillende groepen.

Bij selectie van personeel gaan wij uit van professionele leidsters. In de sollicitatieprocedure zullen wij veel aandacht besteden aan ervaring en visie op kinderopvang. Van personeel verwachten wij tevens bereidheid tot het volgen van cursussen en bijscholing ter bevordering van de deskundigheid.

Als wij beginnende pedagogisch medewerksters aanstellen dan zullen zij begeleidt en geschoold worden in de werkwijze die bij ons past. Wij letten bij aannname vooral op hun vermogen om een sfeer te scheppen die zo veilig, vertrouwd en prettig mogelijk is.

Wij zien het als een voordeel dat beginnende medewerksters een frisse blik kunnen hebben die vernieuwend kan werken.

Pedagogisch medewerksters worden in principe aangenomen om op verschillende groepen ingezet te kunnen worden. Dit neemt niet weg, dat personeelsleden hun voorkeur kunnen hebben voor het werken met een bepaalde leeftijdsgroep en dat daar ook hun kwaliteiten het beste tot hun recht komen. Voor de stabiliteit op de groepen hebben de pedagogisch medewerksters hun vaste groep en vaste werkdagen.

De bezetting kan echter wisselen, waardoor er meer of minder beroepskrachten ingezet kunnen worden. Daarom wordt van de medewerksters enige souplesse verwacht en kan het voorkomen dat zij tijdelijk op een andere groep of een andere dag werken, om een efficiënt

rooster mogelijk te maken.

Daarbij is altijd uitgangspunt of de betreffende leidster qua niveau en capaciteiten in staat is op deze andere groep te werken.

6.2 Parttime werken

Wij zien voordelen in parttime werken, omdat er dan minder risico kan zijn voor overbelasting bij medewerkers, gezien de zwaarte van het beroep. Vrouwen met kinderen krijgen door de mogelijkheid van parttime werken meer gelegenheid om te kunnen werken. Jonge pedagogisch medewerkers krijgen door parttime werken meer de kans om zich buiten werktijd nog bij te scholen.

Dit parttime werken moet wel passen binnen ons streven naar stabiliteit en continuïteit. Om dit te waarborgen willen wij wisseling van medewerkers gedurende de dag zoveel mogelijk vermijden.

Ter bevordering van de interne communicatie maken wij gebruik van een 'overdrachtsboek' waarin wij alle belangrijke zaken met betrekking tot de kinderen en het groepsgebeuren in het algemeen dagelijks vermelden.

6.3 Invalkrachten

Invalkrachten die werkzaam zijn op SamSam hebben minimaal een afgeronde MBO-opleiding. Zij dragen dezelfde verantwoordelijkheid als de vaste medewerkers en kunnen na een inwerkperiode zelfstandig een groep leiden. Wij streven naar het betrekken van invalkrachten bij gebeurtenissen op SamSam, ook bij incidenteel invallen.

6.4 Stagiaires

Wij voelen ons medeverantwoordelijk voor het leveren van een bijdrage aan het opleiden van mensen in de vorm van het bieden van een stageplek.

Naast de vaste groepsleiding is er dan ook gelegenheid voor stagiaires om 'werkzaam' te zijn bij SamSam. Per groep is er maximaal één stagiaire per dag. Deze kan afkomstig zijn uit een op kinderopvang gerichte opleiding. Elke stagiaire heeft een eigen werkbegeleider. Dit is een van de vaste medewerkers. De stagiaire komt na een kennismakingsgesprek voor een vooraf besproken periode op een vaste groep stage lopen. Na het overleggen van een VOG en een voorstelbriefje voor ouder(s) kan zij starten op de afgesproken dagen en tijden. Bij de start wordt het stagebeleid doorgenomen. De taken van een stagiaire zijn opleidings- en niveau gebonden. Een voorbeeld van zo'n taak kan zijn op huishoudelijk gebied (bv. stofzuigen) of op verzorgingsgebied (bv. een fles geven). Alle taken gaan eerst onder begeleiding en mogen bij voldoende ervaring zelfstandig uitgevoerd worden. Taken die een stagiaire bij SamSam niet uitoefenen zijn onder andere oudergesprekken en de begeleiding van VVE kinderen. Een stagiaire wordt nooit ingezet ter vervanging van een leidster en mag nooit zelfstandig de groep openen of sluiten. In evaluatiemomenten wordt de voortgang van het leerproces besproken en de doelen daarop afgestemd.

Wij staan open voor initiatieven vanuit de stagiaires die, natuurlijk in overleg, een positieve

bijdrage kunnen leveren aan het kinderdagverblijf. Meer informatie is te vinden in het document 'Stage werkplan'.

SamSam is een door de SBB⁶ erkend leerbedrijf.

6.5 Mentorschap nieuw personeel

Om nieuwe medewerkers beter wegwijs te maken en in te werken, werken wij met een mentorschap van een jaar. Dit geldt zowel voor jonge medewerkers (bijv. net gediplomeerde stagiaires die we in dienst nemen) als voor meer ervaren nieuwe medewerkers.

De nieuwe medewerker wordt voor de periode van één jaar gekoppeld aan een vaste medewerker van SamSam. Gedurende een jaar vinden er periodiek evaluatiegesprekken plaats, waarin de mentor en de nieuwe medewerker bespreken hoe het gaat. Bovendien is vastgelegd welke onderwerpen aan de orde moeten komen en met welke taken de nieuwe medewerker in het eerste jaar kennis gemaakt moet hebben. Dit is vastgelegd in de procedure voor mentorschap.

6.6 Deskundigheidsbevordering

Wij vinden deskundigheidsbevordering belangrijk om de kwaliteit binnen ons kinderdagverblijf op peil te houden.

Jaarlijks wordt er in de begroting een budget vastgesteld. Alle medewerksters van SamSam kunnen hier gebruik van maken. Per individu of groep wordt bekeken welke scholing/training noodzakelijk is, maar natuurlijk kunnen medewerksters in overleg ook aangeven waar hun persoonlijke voorkeur naar uitgaat. Onze pedagogisch coach helpt hierbij een goede keuze te maken. Zij bespreekt de wensen op persoonlijk -en ontwikkelingsgebied en maakt samen een plan op met als doel meer kwaliteit op de werkvloer te creëren en meer persoonlijke voldoening te verkrijgen. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerksters bij de coach terecht met vragen rondom hun werkzaamheden. Hierbij kan worden gedacht aan het omgaan met moeilijke situaties op de groep, de omgang met collega's, gesprekken met ouders, vragen rondom de ontwikkeling van het kind, enzovoort.

Iedere vaste medewerker volgt een cursus om te kunnen werken volgens de Gordon-methode. Daarnaast is het voor iedere medewerkster verplicht om de basiscursus kinder-EHBO te halen, evenals de jaarlijks terugkerende herhalingscursussen BHV. Alle medewerkers hebben een BHV/EHBO diploma, zodat gegarandeerd is dat er iedere dag iemand met een BHV-diploma aanwezig is.

Verder is elke leidsters van het kinderdagverblijf geschoold in het werken met VVE-programma's.

6.7 Functioneringsgesprekken

Eén keer in de twee jaar houdt de directie (leidinggevende) met elke medewerker een

---

⁶ Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven

functioneringsgesprek. In dit gesprek komen de vele aspecten ter sprake die betrekking hebben op het werken bij SamSam. Voor dit gesprek plaatsvindt, krijgt iedere pedagogisch medewerkster een formulier met vragen die zij thuis kan invullen. De leidinggevende vult eenzelfde formulier in. Tijdens het functioneringsgesprek worden beide formulieren naast elkaar gelegd en besproken.

6.8 Vormen van overleg

Directieoverleg

Directieleden Frans Leppers en Imelda van der Hart hebben periodiek overleg over het beleid en de uitvoering aangaande huisvesting.

Teamvergadering

Eens per twee maanden wordt er een vergadering gehouden voor alle teamleden. Wij gaan er van uit dat de directie en alle pedagogisch medewerkers bij deze vergaderingen aanwezig zijn. Aan het begin van elk jaar wordt er een lijst met vergaderdata uitgereikt, zodat iedereen weet wanneer de vergaderingen plaatsvinden. Tijdens deze vergadering komen zowel inhoudelijke als organisatorische zaken aan de orde die de hele organisatie aan gaan.

Werkoverleg

Aansluitend aan het teamoverleg vindt er per groep een werkoverleg plaats. Hierin komen inhoudelijke, organisatorische zaken en (mentor) kindbesprekingen aan de orde die betrekking hebben op de vestiging waarin de pedagogisch medewerkers werkzaam zijn. De informatie die men krijgt met betrekking tot de kinderen is vertrouwelijk.

6.9 Voorleescoach

SamSam heeft een voorleescoach in dienst. Zij zorgt voor het leesmateriaal op de groepen zodat dit aansluit bij de thema's en het niveau van de kinderen. Zij heeft contact met de bibliotheek om boeken te lenen of om een voorleesochtend af te spreken. SamSam streeft ernaar om 2 keer per jaar een bezoek te brengen aan de bibliotheek waarbij de kinderen naar een verhaal kunnen luisteren.

6.10 Beleidsmedewerker

Vanaf 2019 is er bij onze organisatie een beleidsmedewerker aangesteld die zich bezig zal houden met het beleid van SamSam. Zij beoordeelt de veiligheid op de groepen, actualiseert de protocollen en let bijvoorbeeld op het gebruik van de juiste normen en waarden op de groep. Maar zij houdt ook zicht op dat gekozen beleid en of en hoe dat wordt uitgevoerd. Daarbij bespreekt zij met het personeel de knel-, en verbeterpunten. Zij zijn tenslotte de mensen die het beleid ten uitvoer moeten brengen en het beleid moeten dragen. De beleidsmedewerker kan hierin sturen, adviseren en aanpassen.

Tevens is zij verantwoordelijk voor het maken van het beleidsplan veiligheid en gezondheid, de bespreking daarvan en de verslaglegging.

Hoofdstuk 7: Randvoorwaarden en protocollen

In dit hoofdstuk worden verschillende aspecten van het beleid verder toegelicht. Daarnaast worden de verschillende protocollen besproken die binnen SamSam worden gehanteerd.

7.1 Organisatiebeleid

Omgangsvormen

De kinderopvang is in principe toegankelijk voor alle kinderen, ongeacht hun sekse, gezindte, geaardheid, huidskleur of etnische achtergrond. Dit geldt voor ons gehele personeel- en toelatingsbeleid.

Al onze medewerkers zijn gehouden aan de Gedragscode die SamSam hanteert, waarin is vastgelegd dat SamSam een goed en stimulerend werkklimaat wil scheppen. Daarin behoren collegialiteit, respect en aandacht voor de ander tot de normale omgangsvormen. Ongewenst gedrag moet op actieve wijze worden voorkomen en bestreden. Dit doen wij door open met elkaar te communiceren en elkaar kunnen en durven aanspreken op ongewenst gedrag. Ongewenst zijn alle vormen van (seksuele) intimidatie, (psychische en fysieke) agressie, geweld of discriminatie op grond van ras, leeftijd, levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksualiteit, burgerlijke staat en handicap.

Ouderbeleid

Oudercommissie

Op SamSam streven wij naar het instellen en instant houden van een oudercommissie per locatie. Het gaat hierbij om een commissie die een bijdrage kan leveren aan het behartigen van belangen van kinderen en ouders. Per slot van rekening delen ouders de opvoedingsverantwoordelijkheid met SamSam. Bij de samenstelling van de oudercommissies wordt getracht om van alle vestigingen en van alle groepen een vertegenwoordiger aan te stellen.

Binnen de organisatie van SamSam heeft de oudercommissie een ondersteunende en adviserende rol. Het doel van de oudercommissies is onder andere het meedenken over het pedagogisch- en kwaliteitsbeleid op SamSam. Zij hebben een adviserende rol als het gaat om het algemeen beleid ten aanzien van opvoeding, veiligheid, gezondheid en voedingsaangelegenheden. Onder het pedagogisch beleid vallen ook spel- en ontwikkelingsactiviteiten. Verder hebben zij als taak de communicatie te bevorderen tussen ouder, directie en personeel en tussen ouders onderling. Ook het organiseren van ouderavonden, themabijeenkomsten en bijzondere activiteiten in overleg met de directie, behoren tot de mogelijke taken.

Ouderavond

Eén keer in de 2 jaar streven wij ernaar een ouderavond te organiseren met de oudercommissie. Deze ouderavonden hebben een informatief karakter. Doorgaans staat er een pedagogisch onderwerp op de agenda, waarvoor een gastspreker uitgenodigd wordt.

Tevens bieden deze avonden de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen tussen ouders onderling en worden de leden van de oudercommissie voorgesteld. Indien aan de orde, worden voorgedragen leden van de oudercommissie gekozen.

Klachten

Samen met het team en de directie werken wij er aan om het kinderdagverblijf tot een verantwoord en prettig verblijf voor kinderen te maken.

Indien ouders het onverhoopt niet eens mochten zijn met een bepaalde gang van zaken in de groep of het gedrag van een medewerkster op SamSam, dan kunnen zij zich te allen tijde in eerste instantie wenden tot de desbetreffende medewerkster of persoon. Zij zal zich er voor inzetten om samen met de ouders tot een oplossing te komen voor de ervaren problemen.

Indien dit naar de mening van de ouders niet tot een bevredigend resultaat heeft geleid, kunnen zij zich in tweede instantie wenden tot de directie van SamSam.

Ouders kunnen hun klacht schriftelijk indienen, maar ook een mondeling geuite klacht willen wij zorgvuldig afhandelen. In onze klachtenregeling is de procedure voor het behandelen en afhandelen van klachten beschreven.

Mochten ouders en directie er intern niet uitkomen, dan kunnen ouders hun geschil extern voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Zij kunnen dit ook doen wanneer er binnen zes weken geen overeenstemming is bereikt over de afhandeling van de klacht, dus ook als de klacht niet tijdig is afgehandeld door de kinderopvangorganisatie. Ook oudercommissies kunnen een geschil met de kinderopvangorganisatie aan deze commissie voorleggen. Het loket van de Geschillencommissie is er overigens ook voor informatie en advies aan ouders (klanten), houders en Oudercommissies.

SamSam is wettelijk verplicht aangesloten bij de geschillencommissie.

Mochten er omstandigheden zijn, waardoor ouders hun klacht niet eerst binnen de organisatie kunnen indienen, dan is er mogelijkheid de klacht rechtstreeks bij de Geschillencommissie in te dienen.

Tevredenheidonderzoek

Om de drie jaar wordt er een tevredenheidonderzoek gehouden, omdat het zinvol en nuttig is om samen met ouders stil te staan wat anders of beter kan, maar ook om te kunnen constateren wat juist goed gaat. Hiervoor ontvangen ouders een enquêteformulier. Dit formulier kan dan (eventueel anoniem) worden ingeleverd.

Nieuwsbrief

Minimaal één keer per maand wordt een nieuwsbrief verstuurd met daarin informatie over personeelswijzigingen, beleid, vakantieregelingen en andere updates. Deze wordt naar ouders verstuurd per mail.

7.2 Financieel beleid

Groepsbudget

Jaarlijks maken wij een begroting voor speelgoed en spelmateriaal. Wij zijn zuinig op onze spullen. Wat kapot is en niet meer gemaakt kan worden, wordt vervangen. Tekorten worden indien mogelijk aangevuld. Restantpapier wordt bewaard voor een volgende keer. Aan het begin van elk jaar krijgen de groepen een eigen budget in beheer. Dit is bedoeld voor speelgoed en spelmateriaal voor de kinderen. Collega's die samen op een groep werken overleggen over het aan te schaffen speelgoed of materiaal.

Facturering aan ouders

Betalingen van de opvang worden in de helft van iedere maand desgewenst automatisch geïncasseerd, waarvoor afnemers éénmalig een machtiging ondertekenen. Facturen worden 1 maand van te voren verzonden. De betalingstermijn is 30 dagen. Voor ouders die kiezen voor automatisch incasso wordt de bijdrage de 15e van de volgende maand geïnd. Rond deze periode krijgen ouders dan ook de Rijksbijdrage terug. Afname van extra dagdelen wordt door de groepsleiding genoteerd, zodat dit de volgende maand geïncasseerd kan worden. Eenmaal ingeschreven, verplichten ouders zich tot het zich houden aan de gestelde opzegtermijn van een maand. Ook wanneer geen gebruik gemaakt wordt van opvang, geldt deze regel.

Jaarlijks wordt er een algemene begroting opgemaakt elk jaar wordt er een financieel overzicht gemaakt door de boekhouder. Het eindejaarsverslag wordt gecontroleerd door een erkend accountant.

7.3 Accommodatiebeleid

De groepsruimten zijn zo ingericht dat ze veilig en gezellig zijn en dat er genoeg uitdaging geboden wordt. Er is gebruik gemaakt van warme kleuren, afgestemd op de lichtinval. De slaapkamers met ventilatie zijn functioneel ingericht en zijn voorzien van rustgevende kleuren.

De vestiging in Ochten is verdeeld in de volgende ruimten:

Beneden:

Entree babygroep; groepsruimte baby's; snoezelruimte; berging/wasruimte; centrale keuken; slaapkamer babygroep; entree dreumes/peutergroep; volwassenen/kinder/gehandicaptentoilet; groepsruimte dreumes/peuters; kindertoiletten; overloop; 2 dreumes/peuterslaapkamers en berging

Boven:

Balkon; kantoor; groepsruimte peuterplusgroep/ vso; knutselruimte peuterplusgroep/vide/ vso; kleine groepsruimte peuterplusgroep/ vso; toilet/ douche

7.4 Extern beleid

Bij zaken die een bepaald specialisme vragen en/of een bepaalde kennis vereisen, treden wij

in contact met externe instanties, zoals het consultatiebureau, de huisarts, de kinderarts, de vertrouwensarts, een pedagoog, een psycholoog, een logopediste, het RIAGG, de kinderbescherming, de GGD, het centrum Jeugd en Gezin, het Spectrum, Thuiszorg, Veilig Thuis of Jeugdbescherming Gelderland.

Per situatie wordt bekeken welke instantie ons het beste van dienst kan zijn. Informatie over de kinderen is te allen tijde vertrouwelijk (zie ons protocol Wet Bescherming Persoonsgegevens).

Verder staan wij open voor het onderhouden van contacten met de peuterspeelzalen en andere kinderdagverblijven, de basisscholen en het verzorgingstehuis Elim.

7.5 Wachtlijst- en plaatsingsbeleid

Ouders krijgen in eerste instantie een informatiepakket, met daarin het informatieboekje van SamSam, een overzicht (kostentabel) van de voor dat jaar geldende tarieven per soort contract en een inschrijfformulier voor het kinderdagverblijf en/of de BSO.

Ouders kunnen zich met behulp van het inschrijfformulier aanmelden voor de gewenste opvang. Zij hebben daarbij voor het kinderdagverblijf keuze uit reguliere opvang, flexibele opvang of incidentele opvang. Voor de verschillende soorten contracten gelden verschillende tarieven. Deze worden toegelicht op de bij de informatie gevoegde kostentabel. Bij inschrijving geven ouders aan welke dagen hun voorkeur hebben. SamSam hanteert geen minimum aantal af te nemen dagen/dagdelen. Wanneer er op de betreffende dagen geen plaats is, wordt er bekeken of het mogelijk is het kind (tijdelijk) op andere dagen/dagdelen of vestiging te plaatsen.

Vroegtijdige aanmelding voor een plaats maakt de kans optimaal dat een kind op de gewenste dagen en op de door hun gewenste aanvangsdatum geplaatst kan worden.

Aan inschrijving zijn kosten verbonden, namelijk eenmalig € 35,00.

SamSam bevestigt de inschrijving schriftelijk en nodigt ouders uit voor een intakegesprek, een aantal weken voor plaatsingsdatum. Daarin wordt informatie gegeven over het ruilen, de vakanties, hoe om te gaan met ziekte, enz. Met het ondertekenen van het plaatsingscontract gaat de ouder akkoord met de algemene voorwaarden.

Onze plaatsingscriteria zijn:

- a) Het tweede kind uit een gezin heeft voorrang
- b) Kinderen van personeelsleden gaan voor
- c) Kinderen met een medische indicatie gaan voor

In een crisissituatie zijn uitzonderingen mogelijk. De directie beslist hierover.

Flexibele en incidentele opvang

Om ook ouders met onregelmatige werktijden tegemoet te komen bieden wij flexibele of incidentele opvang aan. Het verschil daartussen is, dat flexibele opvang weliswaar niet elke week hetzelfde is, maar er wel een zekere regelmaat in de opvang zit. Bijvoorbeeld even weken op maandag en donderdag opvang, oneven weken op maandag, woensdag en donderdag opvang. Wanneer dit contract is afgenomen, zijn ouders verzekerd van opvang op de

opgegeven dagen.

Incidentele opvang kan voor willekeurig wisselende dagen worden aangevraagd. Ouders moeten het echter ruim van te voren (bij voorkeur 2 maanden) aanvragen. Hoewel wij zo veel mogelijk tegemoet willen komen aan de gevraagde opvang, kan het voorkomen dat er op een aangevraagde dag geen opvang geboden kan worden, omdat de personeelsplanning of groepsgrootte dit niet toelaat. Ouders horen dit zo spoedig mogelijk na hun aanvraag. Als de bezetting het toelaat op de groepen, kunnen wij ouders die minimaal 1 maand van te voren aangeven wanneer zij (extra) opvang nodig hebben, een plaats bieden. De procedure verloopt gelijk aan de normale plaatsingsprocedure.

Ruildagen en incidentele opvang

We kennen ook het begrip 'ruildagen'. Ouders kunnen een product omruilen op een dag dat hun kind 'normaal' niet komt. Dat moet in principe binnen eenzelfde week en kan alleen worden aangeboden indien de beschikbaarheid dit mogelijk maakt zonder bijkomende kosten. Wij hanteren voor ruildagen een maximum van 6 keer per jaar. Wanneer uw kind vanwege ziekte niet op het kinderdagverblijf of de BSO komt, kunt u daarvoor geen opvangdag ruilen. Ook vakantiedagen kunnen niet worden geruild.

In de zomervakantie bieden wij geen mogelijkheid om van opvangdag te ruilen.

Een gewenste ruildag kan schriftelijk of via de mail aangevraagd worden en wordt beoordeeld/toegekend door de leidinggevende.

Naast de mogelijkheid tot een contract voor incidentele opvang is er ook de mogelijkheid om incidenteel een extra dag aan te vragen naast uw reguliere opvang. Ook deze aanvraag moet via de mail of schriftelijk worden aangevraagd en wordt bekeken door de leidinggevende.

Voor deze opvang worden de extra kosten apart in rekening gebracht.

Het kan voorkomen, dat er voor incidentele extra opvang of incidenteel ruilen van opvangdag geen plaats is op de eigen groep, maar wel op een andere groep. In dat geval bieden wij ouders in overleg deze mogelijkheid aan. Voorwaarde is wel dat het voor de groep werkbaar is om deze combinatie te maken. In dat geval tekenen ouders een verklaring, dat zij ermee akkoord gaan dat hun kind op een andere dan de eigen stamgroep wordt opgevangen.

Zolang er geen sprake is van een wachtlijst kunnen kinderen direct geplaatst worden.

Wanneer er wel een wachtlijst is, stellen wij ouders zo snel mogelijk in kennis, wanneer plaatsing mogelijk is. Het plaatsen van kinderen gebeurt in volgorde van aanmelding.

Vakanties

Wij krijgen van ouders graag bericht wanneer hun kind afwezig is vanwege vakantie. Voor de zomervakantie inventariseren we van te voren welke kinderen wanneer vakantie hebben en niet komen. Ook onze leidsters zijn in de zomerperiode op vakantie. We kunnen dan een passend rooster maken voor de zomerperiode.

Ziekte

De dagdelen dat een kind ziek is kunnen niet in mindering worden gebracht op de rekening omdat het om gereserveerde en reeds ingeplande dagen gaat. Bij zeer langdurige en/of ernstige ziekte beslist de directie over te nemen stappen, in overleg met de ouders.

Opzegtermijn

Mutaties en beëindiging van de opvang dienen minimaal een maand van tevoren schriftelijk gedaan te worden, door middel van ons mutatie- en opzegformulier. Ouders ontvangen een rekening tot minimaal een maand na ontvangst van deze schriftelijke mutatie / opzegging.

Exit interview

Wij maken gebruik van een exitinterview. Hierin staan vragen die betrekking hebben op alle zaken omtrent de opvang van het kind. De antwoorden gebruiken wij om ons beleid te blijven controleren. Het invullen van het exitinterview is geheel vrijblijvend.

7.6 Privacy beleid

Volgens de AVG (algemene verordening gegevensbescherming) hebben wij een privacy beleid opgesteld die te vinden is op onze website.

Alle medewerkers die op SamSam werken hebben een geheimhoudingsformulier getekend. Zij mogen geen gevoelige informatie aan derden verstrekken over de kinderen, ouders en collega's. Onze computers zijn beveiligd met een wachtwoord. Mobiele telefoons worden niet onder werktijd op de groep gebruikt, tenzij er een noodsituatie is zoals een stroomstoring. Met onze softwareleverancier en de boekhouder hebben we een verwerkersovereenkomst afgesloten. Welke informatie zij van SamSam ontvangen staat in ons privacy beleid.

Wij maken gebruik van facebook om ouders foto's te laten zien van onze uitstapjes of activiteiten. Alleen kinderen die toestemming hebben van hun ouders komen op deze foto's. Zij hebben hier hun schriftelijke toestemming voor gegeven op het inschrijfformulier.

7.7. Meldcode Kindermishandeling

Als kinderopvangorganisatie zijn wij gehouden aan de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Daarin zijn stappen beschreven hoe we om kunnen of om moeten gaan met signalen die ons zorgen baren. Daarbij staat het belang en de bescherming van het kind voorop. Op elke locatie is een uitgebreide uitwerking van de Meldcode aanwezig en elke medewerkster is bekend met de daarvoor bestemde app. Alles wat wij bespreken zal vertrouwelijk behandeld worden.

Als zorgen en signalen zodanig zijn, dat wij serieuze vermoedens hebben van lichamelijke mishandeling of verwaarlozing, psychische mishandeling of verwaarlozing en/of seksueel misbruik, zullen wij werken volgens de stappen van de meldcode. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

Op SamSam is de leidinggevende de aandachtsfunctionaris voor de Meldcode.

7.8 Meldplicht gewelds- en zedendelicten

In de eerder genoemde Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld, zoals die voor de branche kinderopvang is opgesteld, is een aparte route vastgelegd voor het geval er aanwijzingen zijn dat een medewerker zich schuldig maakt aan seksueel misbruik of enige

vorm van geweld. Wanneer medewerkers het vermoeden of aanwijzingen hebben dat een collega of de werkgever zich hier schuldig aan maakt, dan wordt de vertrouwensinspecteur van de onderwijsinspectie ingeschakeld.

Mochten ouders aanwijzingen hebben dat een werknemer of de werkgever zich schuldig maakt aan seksueel misbruik of enig vorm van geweld jegens een kind, dan kan de ouder de vertrouwensinspecteur bellen. Telefoonnummer: 0900-1113111

7.9 Verzekeringen

Zowel voor de kinderen als voor het personeel is een WA-verzekering en een ongevallenverzekering afgesloten.

7.10 Brandveiligheidsplan

SamSam biedt opvang aan jonge kinderen die nog niet in staat zijn zelfstandig op gevaarlijke situaties te reageren. Bij het uitbreken van brand staat de veiligheid van de kinderen dan ook voorop. Wij beschikken daarom over een brandveiligheidsplan en calamiteitenprotocol, waarin onder andere aangegeven staat op welke wijze kinderen bij een eventuele brand of calamiteit zo snel mogelijk in veiligheid kunnen worden gebracht. Alle medewerkers gaan één keer per jaar op herhaling voor hun BHV en EHBO diploma. Daarnaast wordt er één keer per jaar een ontruiming geoefend.

Wij voldoen aan de eisen op het terrein van brandveiligheid, zoals gesteld is in de wettelijke eisen en regelgeving.

Dit betekent dat:

- a) de voorzieningen voor brandveiligheid en veilige ontvluchting bij brand voldoen aan de richtlijnen van gebouwen van het Nederlandse Normalisatie Instituut
- b) er brandblusapparaten aanwezig zijn die jaarlijks gekeurd worden
- c) alle overige door de commandant van de brandweer te geven aanwijzingen zonder uitstel opgevolgd worden

Andere maatregelen zijn:

- Eén bedje in de slaapkamer is een evacuatiebedje met wieltjes, bedoeld om meerdere kleine kinderen in te vervoeren naar buiten in geval van een evacuatie.
- Vluchtwegen houden wij vrij van obstakels, zoals speelgoed, dozen of fietsjes.
- Het openen van nooddeuren is van binnenuit mogelijk en de pedagogisch medewerkster die 's morgens opent zorgt er voor dat afgesloten deuren met een sleutel ontsloten worden.
- Wij registreren correct hoeveel kinderen er elke dag aanwezig zijn, door middel van het gebruik van een presentielijst die de pedagogisch medewerkers van de afzonderlijke groepen elke dag invullen.
- Door naleving van de brandpreventieregels willen wij de kans op het ontstaan en zich uitbreiden van brand zo klein mogelijk maken.
- Om redenen van gezondheid en veiligheid is roken en open vuur verboden in en om het kinderdagverblijf.

Als er dan toch brand uitbreekt verrichten wij stapsgewijs de volgende handelingen:

Stap 1: De brandweer wordt onmiddellijk gewaarschuwd.

Stap 2: De kinderen en het personeel worden geëvacueerd

Stap 3: Er wordt begonnen met blussen, mits dit geen risico's oplevert en het nog zinvol is Deuren blijven gesloten. Ramen gaan open bij veel rookontwikkeling.

Op het kinderdagverblijf hangt een plattegrond, waarop alle relevante informatie staat die van belang is bij het uitbreken van brand.

7.11 Risico-inventarisatie

De Wet Kinderopvang stelt als eis dat organisaties een risico-inventarisatie met betrekking tot veiligheid en gezondheid uitvoeren en inzicht geven in het veiligheid- en gezondheidsbeleid aan de hand van een verslag.

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien ze geen gevaar. Hoe ouder kinderen worden hoe beter ze leren wat wel en niet mag en wat wel en niet gevaarlijk is. Wij kunnen veilig gedrag oefenen met de kinderen. Veel herhalen is nodig. Toch zullen kinderen zich niet altijd aan afspraken en regels houden. Omdat het voor ons onmogelijk is om elke minuut van de dag alle kinderen in de gaten te houden, is een veilige en gezonde omgeving van groot belang.

Niet alle risico's moeten of kunnen worden afgedekt. Er moet ook ruimte blijven voor uitdaging. Wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden gereduceerd en de kans op ernstig letsel voorkomen worden. Juist in een omgeving waar kinderen experimenteren en ontdekken heeft veiligheid en gezondheid een heel dynamisch karakter. Het gedrag van kinderen in relatie tot de omgeving staat dan ook centraal. Op SamSam zijn wij ons daarvan bewust en jaarlijks wordt er een Beleidsplan Gezondheid en Veiligheid uitgevoerd, zoals is vastgelegd in de kwaliteitseisen van de Wet IKK.

Wanneer ouders de risico-inventarisatie willen inzien, kunnen zij dit kenbaar maken aan de leiding of directie.

7.12 Protocollen

Binnen SamSam werken wij met verschillende protocollen om te zorgen dat de kinderen in een veilige en zo optimaal mogelijke omgeving kunnen verblijven. Hieronder volgt een lijst van alle protocollen die worden gehanteerd. Deze protocollen zijn op het kantoor beschikbaar voor inzage.

- Protocol 'Wet Bescherming Persoonsgegevens' - Corona
- Medicijnprotocol
- Calamiteitenprotocol
- Pestprotocol
- Hygiëneprotocol
- Klachtenprotocol
- Hitteprotocol
- Protocol vermissing

- Ziekte protocol
- Slaapprotocol
- Inbakerprotocol
- Protocol voor uitstapjes
- Privacy protocol

Slotwoord

Hiermee is een einde gekomen aan dit pedagogisch beleidsplan. Een voorlopig einde, omdat het de bedoeling is dat wij ons handelen in de dagelijkse praktijk steeds ter discussie blijven stellen. Wanneer wij het nodig achten zal het pedagogisch beleidsplan bijgesteld worden.

Wij gaan er van uit dat wat wij geschreven hebben, terug te vinden is in de manier van werken op de verschillende groepen. Wij kunnen elkaar er ook op aanspreken als de werkwijze niet in overeenstemming met de inhoud van dit pedagogisch beleidsplan is. Ook ouders hebben die mogelijkheid.

Wanneer wij 'ouders' schreven, doelden wij ook op verzorgers/voogden. Daar waar het over een kind ging dat met hij/hem werd aangeduid, kon u ook zij/haar lezen. Een pedagogisch medewerkster kon ook een werker zijn.

Tot slot hopen wij dat dit pedagogisch beleidsplan zal bijdragen aan het vertrouwen dat de kinderen bij ons in goede handen zijn en wij een positieve bijdrage kunnen leveren aan de opvoeding en ontwikkeling van de aan onze zorg toevertrouwde kinderen.

Namens kinderopvangorganisatie SamSam,

Imelda van der Hart
Frans Leppers
Personeelsleden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of gekopieerd zonder toestemming van de directie.